

A photograph of a winter forest. The trees are covered in snow, and the sky is a pale, overcast blue. A small, warm light source is visible in the distance, partially obscured by the branches. The overall mood is quiet and serene.

Kotimaisten kielten tutkimuskeskus

Toimintakertomus

2009

Sisällys

1. Johdon katsaus 3
 2. Vaikuttavuus 5
 3. Toiminnallinen tehokkuus 7
 - 3.1 Toiminnan taloudellisuus ja tuottavuus 7
 - 3.2 Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus 8
 - 3.3 Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus 8
 4. Tuotokset ja laadunhallinta 9
 - 4.1 Kielentutkimus 10
 - 4.2 Suomen ja ruotsin kielen huolto 13
 - 4.3 Tietohuolto 15
 - 4.4 Vähemmistökielet 17
 5. Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen 18
 - 5.1 Henkilöstö 18
 - 5.2 Työhyvinvointi ja työsuojelu 19
 6. Tilinpäätösanalyysi 19
 7. Sisäisen valvonnan arviointi 21
- Julkaisut 2009 22

Kotimaisten kielten tutkimuskeskus 2010

Toimitus Ritva Paananen ja Sirkka Rautoja
Julkaisuluettelo Anna-Liisa Kristiansson
Kannen kuva Sirkka Rautoja

Kansikuvassa näkymä Kotuksesta Kaisaniemen puistoon.

1. Johdon katsaus

Kotimaisten kielten tutkimuskeskus (Kotus) on Suomen ainoa yliopistojen ulkopuolinen kielentutkimus- ja asiantuntijalaitos. Kotus tarjoaa monipuolisesti kielenhuollon palveluja ja tuottaa tiedeyhteisön ja suuren yleisön käyttöön sanakirjoja. Kotus tutkii hankkeissaan yhteiskunnan toiminnan kannalta merkittävissä aineistoissa, kuten viranomaistekstejä ja kansalaisten vuorovaikutusta viranomaisten kanssa, ja analysoi nykykielen kehityssuuntia pitkällä aikavälillä. Kotus toimii kielipolitiikassa ja kielenhuollossa sekä kansallisesti että kansainvälisesti; kielenhuollossa se on ainoa virallinen toimija Suomessa. Kotus on merkittävä kieliaineistojen ja arkistojen ylläpitäjä ja kehittäjä ja se pitää yllä uralistiikan kirjastoa.

Toiminnan suuntaviivoja vuonna 2009

Parhaillaan on meneillään valtion tutkimuslaitosten rakenteellinen kehittäminen. Kotuksen osalta tässä asiassa edettiin vuoden aikana hyvin konkreettisesti. Opetusministeriö asetti vuoden 2008 lopussa työryhmän, jonka tehtävänä oli ”määrittellä Kotuksen ydintehtävät ja ottaa määrittelyssään huomioon sektoritutkimuksen rakenteiden uudistaminen ja tuottavuusohjelma, ehdottaa Kotuksen nykyisen toiminnan rakenteellista uudistamista siten, että kansallis- ja vähemmistökielten huolto Suomessa turvataan sekä ehdottaa tarvittavia säädösmuutoksia, rahoitusjärjestelyitä ja henkilöstövoimavaroja”. Työryhmä työskenteli professori Fred Karlssonin johdolla, ja siinä oli 16 jäsentä Kotusta lähellä olevista instituutioista, opetusministeriöstä ja Kotuksesta. Työryhmän muistio luovutettiin opetusministeri Henna Virkkuselle 13.1.2010.

Kotus on jo vuosien ajan määrätietoisesti lisännyt näkyvyyttään ja tunnettuuttaan. Vuonna 2009 julkaistiin suomen kielen kielipoliittinen toimintaohjelma *Suomen kielen tulevaisuus ja Romanikielen kielipoliittinen ohjelma*. Tiedotuksessa ja Kotuksen brändin vahvistamisessa uutuuksia olivat Kotusblogin avaaminen ja Kotuksen tiistailuennot yleisölle. Parhaiten työn tunnettuutta lisäävät laadukkaat julkaisut sekä henkilöstön aktiivinen asiantuntijatyö yhteiskunnassa ja tiedeyhteisössä. Kotuksella on suorat yhteydet sekä kansalaisiin että viranomaisiin.

Tavoitteet saavutettiin hyvin

Tuottavuusohjelman vuoksi henkilöstöä on jouduttu vähentämään. Supistuksista huolimatta Kotus on pystynyt saavuttamaan tavoitteensa varsin hyvin lähes kaikilla toiminnan alueilla. Toiminnan tuloksellisuutta on vuonna 2009 seurattu entiseen tapaan kolmella tulosalueella: kielentutkimuksessa, kielenhuollossa ja tietohuollossa.

Vuonna 2009 ilmestyi *Karjalan kielen sanakirjan* verkkoversio. Muiden sanakirjojen käsikirjoituksia edistettiin tavanomaiseen tapaan. Sisältötyönsä ohella sanakirjojen toimittajat kehittivät ja yhtenäistivät sanakirjojen toimitustyötä. Kotuksen toiminta sähköisessä sanakirjatyön kehittämisessä onkin Suomessa ja muihinkin maihin verrattuna ainutlaatuista.

Suomen ja ruotsin asemaa ja ylipäätään äidinkielten asemaa on pidetty esillä aktiivisesti kansallisissa työryhmissä ja elimissä, pohjoismaisessa yhteistyössä ja Euroopan kielentutkimuslaitosten verkostossa. Kielen- ja nimistöhuollon vakiintuneet toimintamuodot neuvonta, tiedotus ja koulutus jatkuivat. Tehdyn kyselyn mukaan asiakkaat ovat Kielitoimiston puhelinneuvontaan erittäin tyytyväisiä ja pitävät sitä tarpeellisena. Tiivistä yhteistyötä on tehty valtionhallinnon kanssa, esimerkiksi työ oikeusministeriön ja valtioneuvoston kanslian kanssa lain kielen selkeyttämiseksi jatkui. Myös kansainvälinen toiminta jatkui monipuolisena, ja esimerkiksi nimistöhuollossa osallistuttiin aktiivisesti YK:n paikannimityöhön. EU:n kieliasioissa Kotuksen tutkijat olivat yhteistyössä ministeriöiden ja EU-elinten kanssa. Suomen ja ruotsin kielen huollon suosituksia ja kielitietoutta tarjottiin yhä enemmän Kotuksen verkkopalvelussa, ja suomen ja ruotsin kielen koulutus oli jälleen merkittävä osa Kotuksen työtä. Kotuksen ja median yhteistyö oli kiinteää.

Kotuksen tutkimus liittyy suurelta osin kielenhuoltoon ja lisää yleistä kielitietoisuutta. Tutkimushankkeissa kiinnitettiin entistä enemmän huomiota yhteiskunnan tarpeisiin, mitä osoittaa esimerkiksi suunnitelma vuonna 2010 alkavan laki- ja säädöskielen tutkimukseksi. Tutkimusta tehtiin niiltä suomen kielen aloilta, jotka ovat keskeisiä Kotuksen toiminnoissa: kielioppi, nimistö, kirjoitetut tekstit

ja kirjakielen kehitys sekä kielellinen vuorovaikutus. Sähköisten teksti- ja puhutun kielen aineistojen käytettävyyden parantamiseksi tehtiin tutkimus- ja kehitystyötä. Suomen Akatemiasta on onnistuttu hankkimaan entistä enemmän tutkimusrahoitusta. Toimintavuosi oli tuloksekas; tieteellisiä ja yleistajuisia julkaisuja ilmestyi enemmän kuin tavoitteeksi oli asetettu ja esitelmiä pidettiin runsaasti.

Kotuksessa ylläpidetään kansallisesti merkittävää aineistoinfrastruktuuria ja kehitetään sitä yhteistyössä alan toimijoiden kanssa. Kotuksen kieliaineistot on arvioitu opetusministeriön teettämässä tutkimuksen infrastruktuurin kartoitusprojektissa kansallisesti merkittäviksi. Kotus on mukana Finnish Language Resource Consortiumissa (FIN-CLARIN), joka on hyväksytty yhdeksi kansainvälisesti merkittäväksi suomalaiseksi tutkimusinfrastruktuuriksi, ja Kansallinen digitaalinen kirjasto (KDK) -hankkeessa. Myös yhteistyö muistiorganisaatioiden, yliopistojen ja tieteellisten seurojen kanssa on jatkunut entistä tiiviimmin. Kirjaston kokoelmien monivuotinen takautuvan tallennuksen hanke saatiin päätökseen, mikä edistää ratkaisevasti Kotuksen kokoelmien tunnettua. Kirjasto on edelleen osallistunut aktiivisesti valtakunnalliseen kirjastoverkon työhön. Kirjastojen lainojen ja asiakaskäyntien määrä ylitti aikaisempien vuosien määrät.

Kotus oli aktiivinen myös kansainvälisessä yhteisössään. Kotuslaiset esitelmöivät ja julkaisivat paljon kansainvälisillä foorumeilla. Kotus toimi pohjoismaisen kielikokouksen ja leksikografiakonferenssin sekä kahden kansainvälisen tieteellisen konferenssin järjestäjänä.

Kotus myös arvioi ja kehitti toimintaansa vuoden 2009 aikana. Toteutettiin kaikki toiminnot kattava Caf-itsearviointi. Laadittiin ympäristösuunnitelma, mikä tukee kotuslaisten ympäristötietoisuutta ja ympäristövastuullista toimintaa arjen työelämässä. Osa taloushallinnon tehtävistä siirtyi Valtiokonttorin palvelukeskuksen hoidettavaksi 1.5.2009 lukien. Pienen hallintohenkilökunnan työ määrä ei ainakaan aluksi kaikilta osin vähentynyt, mutta alkukankeuden jälkeen yhteistyö palvelukeskuksen kanssa on sujunut kohtalaisen hyvin.

Kotuksessa tehtiin vuonna 2009 102 henkilötyövuotta. Kotus kuuluu siten pienimpiin tutkimuslaitoksiin; sen osuus tutkimuslaitosten henkilötyövuosista on noin 1 %. Suuri osa henkilöstöstä on työskennellyt Kotuksessa kauan, ja useimmat jatkavat työssään pitkään; Kotuksen eläkkeellesiirtymisikä, noin 66 vuotta, on epäilemättä valtionhallinnon korkein. Kotus on kiinnittänyt huomiota työntekijöiden jaksamiseen ja tukee eri tavoin henkisen ja fyysisen kunnon ylläpitoa. Erityisen tärkeää tämä on nyt, kun tulevaisuus on avoin ja moni Kotuksen työhön liittyvä kysymys on vastausta vailla.

Kaikkiaan vuodelle 2009 oli leimallista sekä entisenlainen paneutuminen ja sitoutuminen työhön että taustalla oleva epävarmuus tulevaisuuden ratkaisuisista.

Vuonna 2009 ilmestyivät sekä suomen kielen että romanikielen kielipoliittiset ohjelmat.

2. Vaikuttavuus

Kotuksen tulossopimus 2007–2009:

Kotuksen kannalta keskeiset opetusministeriön hallinnonalan yhteiskunnalliset vaikuttavuustavoitteet ovat tieteen ja yhteiskunnan vuorovaikutuksen lisääminen sekä kansainvälisyyden vahvistaminen.

- Kotus tekee työtä kansalliskielten aseman säilymiseksi yhteiskunnan kaikilla aloilla käytettävänä kielenä.
- Kotus tekee työtä vähemmistökielten aseman parantamiseksi Suomessa.
- Kotus tuottaa tutkimukseen perustuvaa tietoa kotimaisista kielistä ja kielitilanteesta.
- Kotus pyrkii parantamaan osaltaan kotimaisten kielten tutkimusaineistojen infrastruktuuria niin, että aineistot ovat mahdollisimman laajasti kaikkien käytössä.

Kotuksen toiminta ja päivittäinen perustyö tähtää tieteen ja yhteiskunnan vuorovaikutuksen lisäämiseen ja asiakkaiden tarpeiden huomioon ottamiseen. Kaikilla tulosalueilla on myös vuonna 2009 jatkettu työtä tämän tavoitteen saavuttamiseksi. Kotuksen rooli kielen asiantuntijana on vahva sekä tiedeyhteisössä että laajemmin yhteiskunnassa. Ulkopuolisista asiantuntijoista koostuvat kielilautakunnat, 12-jäseninen neuvottelukunta ja lehtien toimitusneuvostot edustavat keskeisiä sidosryhmiä.

Kielipolitiikan ja kielenhuollon näkyvyys ja vaikuttavuus

Vuonna 2009 on ollut meneillään monia hankkeita ja toimintoja, jotka kohdistavat tiedeyhteisön ja kansalaisten huomion omiin kieliin. Kotuksen ja Helsingin yliopiston suomen kielen ja kotimaisen kirjallisuuden laitoksen työryhmä sai valmiiksi suomen kielen kielipoliittisen ohjelman *Suomen kielen tulevaisuus*. Ohjelmassa otetaan kantaa suomen kielen asemaan ja käyttöön ja tehdään ehdotuksia suomen kielen monipuolisen ja laaja-alaisen käytön turvaamiseksi myös tulevaisuudessa. Tekijät ovat käsitelleet ohjelman keskeisiä ehdotuksia lukuisissa yhteyksissä, ja ohjelma on jaettu muun muassa kaikille kansanedustajille.

Kielitoimiston oikeinkirjoitusoppaan ja Kielitoimiston sanakirjan jatkuva suosiollinen vastaanotto osoittaa, että tällaisia teoksia tarvitaan ja että ne palvelevat monenlaisia käyttäjiä. Niin ikään puhelinneuvonnan ja koulutuksen avulla tavoitettiin monia kielenkäyttäjryhmiä. Myös ruotsin kielen huollon vaikutuskanavat ovat laajat, ja yhteistyö valtion ja kuntien elinten, lehdistön ja koulumaailman kanssa oli tiivistä. Kotuksen verkkosivuilla oli vuoden aikana lähes neljä miljoonaa käyntiä, ja suuri osa kävijöistä vieraili nimenomaan kielen- ja nimistöhuollon sivuilla (noin 1,5 milj. käyntiä).

Vähemmistökielissä keskeinen alue on saamen kielten huolto ja tutkimus, vaikka koltansaamen työtä on jouduttu tekemään vain hankerahoituksen turvin eikä siihen ole ollut osoittaa vakituista työntekijää. Romanikielessä Kotuksella on vankka asema, ja vuoden merkittäviä tapauksia oli *Romanikielen kielipoliittisen ohjelman* ilmestyminen. Viittomakielessä on toimittu tiiviissä yhteistyössä Kuurojen Liiton kanssa.

Yhteiskunnalle tärkeitä tutkimushankkeita ja monipuolisia aineistoja

Kotuksen tutkimushankkeet on valittu siten, että ne ovat sekä tieteenalan kannalta keskeisiä että yhteiskunnan näkökulmasta merkityksellisiä. Tutkimushankkeissa on tehty paljon yhteistyötä niin tiedeyhteisössä kuin sen ulkopuolellakin.

Kotuksen tutkijat olivat entiseen tapaan kysytyjä asiantuntijoita tiedeyhteisössä, valtionhallinnossa ja mediassa. Sähköisten aineistojen saatavuuden ja käytettävyyden lisäämiseksi Kotus on toiminut aktiivisesti. Vapaasti käytettävä verkkopalvelu (www.kotus.fi) on laajentunut ja yleisö on löytänyt sen. Myös kielenhuollossa on yhä vahvemmin siirrytty verkkoon, minkä käyttäjätkin ovat havainneet. Niin ikään sähköisten sana- ja sanakirja-aineistojen sekä kartastojen ja äänitteiden määrä kasvoi vuoden 2009 aikana. Merkittävimpiä tapahtumia oli *Karjalan kielen sanakirjan* verkkoversion julkistaminen.

Kansainvälisyyden vahvistaminen näkyy eri tulosalueilla eri tavoin. Meneillään on yhteistyöhankkeita Saksan, Viron, Karjalan ja Ruotsin vastaavien laitosten kanssa. Erityisesti puhutun kielen ja nimistöntutkimuksen hankkeissa kansainvälinen toiminta on arkipäivää. Kaikilla tutkimushankkeilla on tiiviit yhteydet kansallisiin toimijoihin yliopistoissa ja muualla yhteiskunnassa. Kielienhuollossa ja kielipolitiikassa Pohjoismaiden ja Viron kanssa sekä Euroopan kansallisten kielentutkimuslaitosten verkostossa tehtävä yhteistyö on jatkuvasti tärkeää.

Kotus on tietoinen yhteiskunnallisesta tehtävästään. Kotuksen vaikutus on usein välillistä ja monien tekijöiden summa, ja siksi sen toiminnan vaikutusta esimerkiksi kirjoittamisen tasoon tai kielitietoisuuteen on vaikea arvioida. Kotus tiedottaa palveluistaan koko kieliyhteisölle ja julkiselle hallinnolle, joka puolestaan voi hyödyntää Kotuksen asiantuntemusta ja tilata tutkimusta ja kielenhuollon palveluja. Tärkeää ei ole vain se, että Kotus itse julkaisee Suomessa käytetyillä kielillä, vaan sen keskeisiä tehtäviä on osoittaa, että omalla kielellä julkaiseminen on kaikilla aloilla keskeinen yhteiskunnallisen vaikuttamisen muoto.

Karjalan kielen sanakirja - Etusivu - Windows Internet Explorer

http://kaino.kotus.fi/cgi-bin/lks/lks_etusivu.cgi

Kotimaisten kielten tutkimuskeskus
Verkköjulkaisu

Sanakirja Ohjeet Kartta Lyhenteet Palaute

KARJALAN KIELEN SANAKIRJAN VERKKOVERSIO

Kuusiosainen Karjalan kielen sanakirja ilmestyi vuosina 1968–2005 Kotimaisten kielten tutkimuskeskuksen ja Suomalais-Ugrilaisen Seuran yhteistyönä.

Verkkoversio on tehty Kotimaisten kielten tutkimuskeskuksessa. Sitä päivitetään tarpeen ja resurssien mukaan.

» Verkkosanakirjaan

Toimittaja: Marja Torikka
Verkkosovellus: Jari Vihtari

Helsinki 2009
Päivitetty 15.10.2009

» Etusivu
» Painettu Karjalan kielen sanakirja ja sen verkkoversio
» Hakuohjeita ja hakuihin liittyvää tietoa
» Painetun sanakirjan johdanto (PDF)
» Kartta ja palkkimimet
» Lyhenneluettelo
» Palaute

Karjalan kielen sanakirjan verkkoversio ilmestyi syksyllä 2009.

3. Toiminnallinen tehokkuus

3.1 Toiminnan taloudellisuus ja tuottavuus

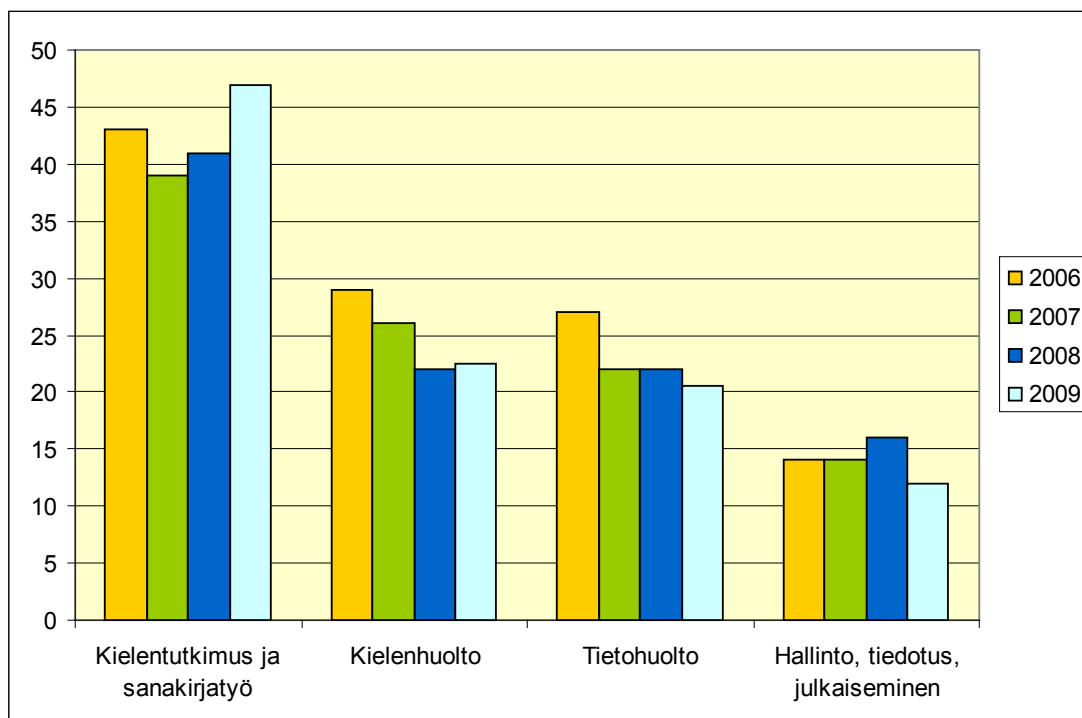
Tuottavuusohjelman velvoitteiden mukaan 2007–2009 tuli vähentää 7,2 henkilötyövuotta vuoden 2006 tasosta, joka oli 112,6 htv, mutta Kotus on varojen niukkuuden vuoksi joutunut vähentämään henkilöstöä enemmänkin, 102 henkilötyövuoteen. Vähennys on kohdistunut määräaikaiseen työvoimaan, ja eläköitymisen vuoksi vapautuneet virat on jätetty täyttämättä.

Vuoden 2009 kokonaishenkilötyövuosimäärä oli 102 htv. Kokonaismenot olivat 6 529 117 euroa, joista henkilöstömenot 5 073 366 euroa eli lähes 80 % ja muun toiminnan menot 1 455 751 euroa eli runsaat 20 %.

Kotuksessa ei ole käytössä toimintolaskentaa, jolla kustannuksia voitaisiin seurata toiminnoittain tai tuotteittain. Tehokkuutta voidaan seurata vain kokonaismenojen ja henkilötyövuosien avulla.

Taulukko 1. Kotuksen rahoitus, menot ja henkilötyövuodet 2006–2009.

	2006	2007	2008	2009
Toiminnan kokonaisrahoitus, €	6 664 974	6 784 416	7 175 876	7 140 863
– toimintamäärärahat	4 963 000	5 121 000	5 218 243	5 354 000
– edellisiltä vuosilta siirtyneet määrärahat	956 504	705 257	934 843	828 206
– liiketaloudellisten suoritteiden tulot ja muut tuotot	667 675	760 986	627 506	631 370
– muu ulkopuolinen rahoitus	77 795	197 173	395 284	327 287
Toiminnan kokonaismenot, €	5 938 476	5 820 817	6 207 394	6 529 117
Henkilötyövuodet, htv	112,6	101	101	102
Korkeakoulu- ja yliopistotason suorittaneita, %		84,5	85	82
Jatkotutkinnon suorittaneet, %		19	20	21

Kuvio 1. Henkilötyövuodet tulosalueittain 2006–2009.

3.2 Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus

Liiketaloudellisen toiminnan tulot olivat 613 849 euroa. Ne koostuivat pääosin kirjojen myynti- ja rojaltituloista sekä kielenhuollon maksullisesta toiminnasta. Kokonaistulot ja henkilöstökustannukset vähenivät hieman edelliseen vuoteen verrattuna, koska ruotsinkielisten tiedotusvälineiden kielenhuoltohanke päättyi Kotuksessa vuoden 2008 lopussa.

Taulukko 2. Kustannusvastaavuuslaskelma maksullisesta palvelutoiminnasta 2007–2009.

	2007	2008	2009
Tuotot, €			
Maksullisen toiminnan myyntituotot	726 804	627 506	609 004
Maksullisen toiminnan muut tuotot	–	–	4 846
Yhteensä	726 804	627 506	613 849
Kustannukset, €			
Maksullisen toiminnan erilliskustannukset			
– aineet, tarvikkeet ja tavarat	3 951	8 701	322
– henkilöstökustannukset	423 769	417 345	364 956
– vuokrat	11 000	10 000	–
– palvelujen ostot	31 113	36 854	9 527
– muut erilliskustannukset	–	72	–
Yhteensä	458 833	472 900	374 878
Käyttäjämää	267 971	154 606	238 972
Maksullisen toiminnan osuus yhteiskustannuksista			
– tukitoimintojen kustannukset	59 653	53 845	48 882
– muut yhteiskustannukset	127 301	112 940	107 924
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	186 954	166 785	156 806
Kokonaiskustannukset yhteensä	645 787	639 685	531 683
Yli/alijäämä	81 017	-12 179	82 166
Kustannusvastaavuus	113	98	115

3.3 Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus

Taulukko 3. Kustannusvastaavuuslaskelma yhteistoiminnasta 2009.

Tuotot	2008	2009
Yhteistoiminnan tuotot	70 841	314 057
Kustannukset		
Yhteistoiminnan erilliskustannukset		
aineet, tarvikkeet ja tavarat	3 825	132
henkilöstökustannukset	31 300	233 278
vuokrat	9 800	23 750
palvelujen ostot	11 500	22 697
muut erilliskustannukset	–	–
Yhteensä	56 425	279 857
Käyttäjämää	14 416	34 201
Maksullisen toiminnan osuus yhteiskustannuksista		
– tukitoimintojen kustannukset	5 335	49 785
– muut yhteiskustannukset	9 101	58 614
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	14 436	108 399
Kokonaiskustannukset yhteensä	70 861	388 256
Yli/alijäämä	-21	-74 198
Kustannusvastaavuus	100	81

Vuoden 2009 kustannusvastaavuuslaskelmassa on Suomen Akatemialta ja yliopistoilta saadut määrärahat harjoittelijoiden palkkaamiseen. Vuoden 2008 laskelma sisältää yliopistoilta saadut määrärahat.

4. Tuotokset ja laadunhallinta

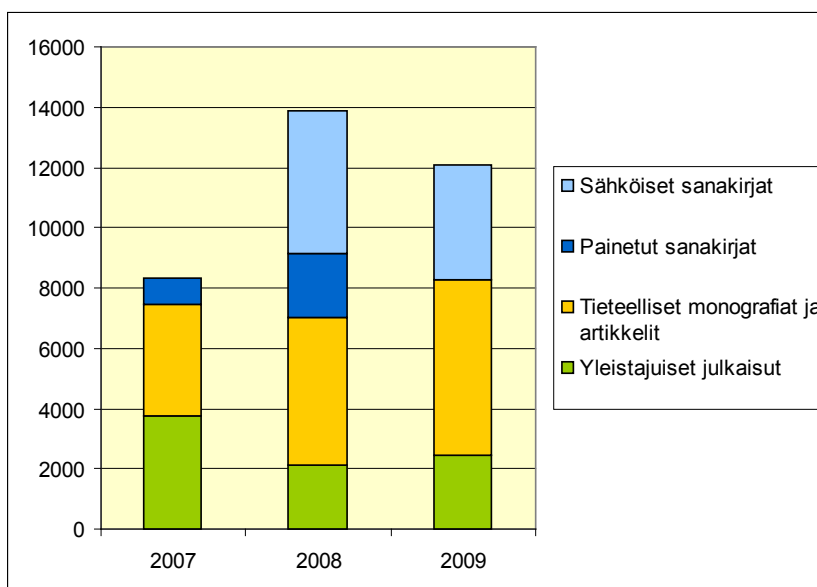
Toiminnan tuloksellisuutta seurataan kielentutkimuksen, kielenhuollon ja tietohuollon tulosalueilla. Tuotoksia mitataan opetusministeriön kanssa sovituin indikaattorein. Toteutumalukuihin sisältyvät kaikkien Kotuksen kielten tulokset; vähemmistökielten toimintaa kuvataan sanallisesti erikseen luvussa 4.4.

Kielentutkimuksen tulosalue sisältää paitsi tutkimushankkeiden tulokset myös sanakirjatyön tulokset. Laajin julkaisu vuonna 2009 oli *Karjalan kielen sanakirjan* verkkoversio, joka saatiin valmiiksi suunniteltua aiemmin. Tämän vuoksi toteutuma on huomattavasti suurempi kuin asetettu tavoite.

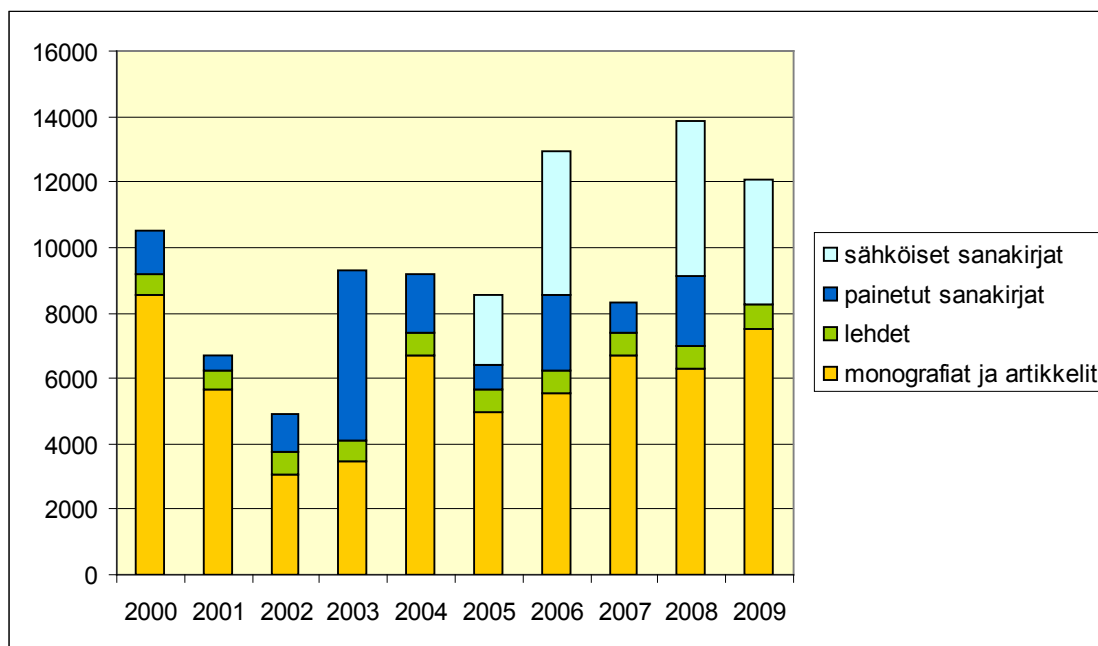
Ylipäätään tavoitteet saavutettiin hyvin ja osin ylitettiin. Julkaisujen, tieteellisten ja yleistajuisten esitelmien, asiantuntijatehtävien sekä yliopisto-opetuksen määrä on selvästi suurempi kuin tavoitteeksi asetettiin. Tämä selittyy osin siitä, että ulkopuolisen rahoituksen turvin on ollut aiempaa enemmän tutkijoita. Kielenhuollossa kielineuvonnan vastausten määrä on selvästi pienempi kuin asetettu tavoite, mikä johtunee osittain siitä, että helppokäyttöinen *Kielitoimiston oikeinkirjoitusopas* on levinnyt laajalle ja verkossa on yhä enemmän ohjeita tavanomaisimpiin kielikysymyksiin.

Taulukko 4. Kotuksen indikaattorit tulosalueittain 2007–2009.

	Toteutuma 2007	Toteutuma 2008	Toteutuma 2009	Tavoite 2009	Htv 2009
1. Kielentutkimus (ja sanakirjat)					47
Tieteelliset julkaisut, kpl	61	60	97	70	
Tieteelliset julkaisut, sivua	4 569	11 725	9 606	5 000	
Esitelmät ja asiantuntijatehtävät, kpl	183	180	291	200	
Yliopisto-opetus, tuntia	212	126	276	150	
2. Kielenhuolto					22,5
Yleistajuiset julkaisut, kpl	336	318	422	300	
Yleistajuiset julkaisut, sivua	3 754	2 122	2 450	3 000	
Kielineuvonta, vastauksia, kpl	14 093	10 976	9 675	13 000	
Kielenkäytön opetus, tuntia	6 172	5 150	2 081	1 800	
Esitelmät ja asiantuntijatehtävät, kpl	315	289	264	250	
3. Tietohuolto					20,5
Lainat kirjastosta, kpl	12 502	8 469	13 370	13 500	
Tietopalvelutehtävät, kpl	1 981	1 618	1 930	1 900	
Sähköiset aineistot	21 602	29 067	31 673	35 000	
Tulosalueiden henkilötyövuosimäärä vuonna 2009					90
Johtajan, hallinto-osaston ja kehittämissyksikön henkilötyövuosimäärä vuonna 2009					12
Henkilötyövuosimäärä vuonna 2009					102

Kuvio 2. Tieteellisten ja yleistajuisten julkaisujen sivumäärät 2007–2009.

Kuvio 3. Kotuksen julkaisujen sivumäärät 2000–2009.

4.1 Kielentutkimus

Kotuksen tulossopimus 2007–2009:

Kielentutkimuksessa pyritään uuteen tietoon ja näkemyksiin kielten taustasta ja historiasta sekä siitä, mitä nykykielten käytössä, suhteissa ja ihmisten kielellisissä asenteissa tapahtuu. Erityistehtävänä on sellaisten sanakirjojen tuottaminen, jotka ovat kansallisesti ja kulttuurisesti merkittäviä. Muita keskeisiä tutkimusaloja ovat kielen vaihtelu ja muuttuminen mukaan luettuna nimistö, kielenkäyttäjien asenteet, tekstityö ja tekstikäytänteet. Kielentutkimuksessa toimitaan aktiivisesti sekä kansallisissa että kansainvälisissä verkostoissa. Kielentutkimuksen tuloksia, kuten *Iso suomen kieliooppi* ja *Karjalan kielen sanakirja*, toimitetaan verkkoon kaikkien käyttöön.

Kielentutkimuksen vuositavoitteet toteutuivat erittäin hyvin. Ilmestyneiden julkaisujen kappalemäärä on tuntuvasti suurempi kuin vuonna 2008. Myös sivumäärältään tulos on hyvä, vaikka ei ylläkään poikkeuksellisen vuoden 2008 tasolle. Kielentutkimusta esittelevät yleistajuiset kirjoitukset ilmenevät yhdessä muiden tulosalueiden vastaavien kirjoitusten kanssa taulukosta 9.

Kielentutkimuksen verkostoitumisesta kertovat esitelmät ja muut asiantuntijatehtävät. Tutkimustuloksia esiteltiin tieteellisissä konferensseissa. Esitelmistä yli puolet pidettiin kansainvälisissä konferensseissa. Tieteellisiä asiantuntijatehtäviä (mm. refereetehtävät, lausunnot väitöskirjoista, jäsenyydet kongressien järjestelytoimikunnissa) oli edellisiä vuosia enemmän. Yliopisto-opetusta annettiin pääosin Helsingin yliopistossa, sen lisäksi ohjattiin useita opinnäytteitä (18 väitöskirjaa, 2 lisensiaatintyötä, 12 pro gradua). Osa ohjatuista opinnäytteistä kuuluu Kotuksen tutkimushankkeisiin.

Taulukko 5. Tieteelliset julkaisut 2007–2009.

	2007		2008		2009	
	kpl	sivuja	kpl	sivuja	kpl	sivuja
Sanakirjat ja kielikartastot	2	892	5	6 840	1	3 777
Muut monografiat	7	2 461	4	2 398	15	3 469
Toimitetut artikkelikokoelmat	1	199	5	964	4	1 139
Aineistojulkaisut	1	498	2	862	1	432
Tieteelliset artikkelit ja katsaukset	40	453	40	626	68	741
Arvostelut	10	66	4	35	8	48
Yhteensä	61	4 569	60	11 725	97	9 606

Taulukko 6. Tieteelliset esitelmät ja asiantuntijatehtävät 2007–2009.

	2007	2008	2009
Konferenssiesitelmät	38	39	62
Tutkimuksen esittelyt ja seminaarialustukset	85	71	98
Tieteelliset asiantuntijatehtävät	60	70	131
Yhteensä	183	180	291
Yliopisto-opetus, tuntia	212	126	276

Suomen kielen tutkimushankkeet

Jatkettiin julkisen kielenkäytön piirteiden ja suomen kielen rakenteen, vaihtelun ja kehitystendenssien tutkimusta erityisesti nykykielen osalta. Tutkimus tukee kielenhuoltoa, lisää yleistä kielitietoisuutta ja kehittää kielentutkimuksen menetelmiä. Sillä on usein myös suoraan soveltavaa antia. Tutkimusta tehtiin seuraavilta suomen kielen aloilta: kielioppi, nimistö, kirjoitetut tekstit ja kirjakielen kehitys sekä puhutun kielen vaihtelu ja kielellinen vuorovaikutus.

Toimintavuonna ilmestyi artikkelikokoelma *Kielen piirteet ja tekstilajit*. Tutkittiin myös julkisten palvelujen tekstejä ja tekstitöitä sosiaali- ja hoiva-aloilla, joita käsittelevää ja vuonna 2010 ilmestyvää artikkelikokoelmaa valmisteltiin. Tehtiin valtakunnallinen kysely kirjoittamisesta päiväkodeissa ja esiteltiin saatuja tuloksia. Laadittiin suunnitelma vuonna 2010 alkavaksi monitieteiseksi tutkimushankkeeksi laki- ja säädöskielestä sekä suunnitelma päätösten perustelemisesta.

Nimistön ja puhutun kielen alalla on toimintavuonna ensisijaisesti suuntauduttu kielelliseltä taustaltaan moninaiseen ja monikieliseen Helsinkiin. Kaupunkinimien käyttöä ja paikkoihin identifiointumista on tutkittu kaupunkimaantieteen tutkijoiden kanssa yhteistyössä tehtävässä hankkeessa. Hankkeen tutkijoiden artikkeli *Industrial urbanization, working-class lads and slang toponyms in early twentieth-century Helsinki* sai Cambridge University Pressin *Urban History* -lehden Dyos Prize -palkinnon. Kielellistä monimuotoisuutta Itä-Helsingissä on selvitetty uudenslaisin menetelmin. Suomen kielen vaihtelua koskee myös murteiden lauseopin tutkimushanke sekä murteiden pitkäaikaisuus.

Artikkelikokoelma *Kieli kioskillä* kioskiasiointien kielestä ilmestyi. Lisäksi käynnistettiin yhteistyössä Kelan kanssa hanke Kelan puhelinpalveluiden kehittämiseksi.

Tutkimushankkeita on toteutettu yhdessä yliopistojen kanssa osin Suomen Akatemian tutkimusmäärärahoilla. Tällaisia hankkeita ovat kaupunkinimistö (2007–2009), murteiden lauserakenne (2008–2011) sekä Helsingin suomen hanke (2009–2012).

Sanakirjatyo

Kotuksen tekeillä olevat sanakirjat kuvaavat suomea, ruotsia ja suomen sukukieliä; yleiskieltä ja murteita, nykykieltä ja vanhempia kielimuotoja. Ne ovat laajuudeltaan erilaisia: 1-osaisesta 20-osaiseen, yhden toimittajan laatimista yhdeksänhenkisen toimituksen laatimiin. Osa on kerrallisia, nykykielen sanakirjat taas jatkuvasti päivitettäviä.

Jatkettiin *Kielitoimiston sanakirjan* päivitystyötä. 7-osainen *Ordbok över Finlands svenska folk mål* -sanakirja on yli puolivälissä, 20-osainen *Suomen murteiden sanakirja* ja 6-osainen *Vanhan kirjasuomen sanakirja* lähestyvät puoliväliä. *Vogulin sanakirjan* käsikirjoitus on tarkistus- ja muokkausvaiheessa. *Karjalan kielen sanakirjan* verkkoversio ilmestyi. *Viittomakielen verkkosanakirja Suvi* on vapaasti käytettävissä, samoin etymologinen tietokanta *Saamelaiskielten sanojen alkuperä (Álgu)*. Verkossa olevat sanakirjat ja *Álgu* ovat olleet yleisön vilkkaassa käytössä.

Suomen ja sen lähisukukielten sanavaroja alueelliselta kannalta esittelevän *Itämerensuomalaisen kielikartaston* kolmas ja viimeinen osa viimeisteltiin. Kartasto ilmestyy vuonna 2010.

Asetelma 1. Sanakirjatyo 2009.

Sanakirja	Työt/tulos 2009	Huomautuksia
Kielitoimiston sanakirja Jatkuvasti päivitettävä nyky-suomen sanakirja. Noin 100 000 hakusanaa.	Jatkettiin päivitystä ja aloitettiin idiomien merkitseminen tietokantaan. Kehitettiin uusi sähköinen sanastusjärjestelmä. 5 htv 8 htkk	Sähköiset versiot yhteistyössä Kielikoneen kanssa. Painettu sanakirja 3-osainen, 2 143 s.
Suomen murteiden sanakirja Käsittää kaikki suomen murteet. Noin 328 000 hakusanaa.	9. osan tarkistus ja 10. osan kirjoittaminen. 225 painosivua, käsitelty 86 900 sanalippua. 8 htv 5,5 htkk	20-osainen; 8 osaa valmiina. Osassa noin 940 s.
Vanhan kirjasuomen sanakirja Kuvaa 1500–1700-lukujen kirjakieltä. Noin 80 000 hakusanaa.	Kirjoitettu 60, tarkistettu ja korjattu 36 ja viimeistely n. 30 painosivua. 2 htv 6 htkk	6-osainen; 2 osaa valmiina. Osassa noin 945 s.
Ordbok över Finlands svenska folkhäl Käsittää kaikki Suomen ruotsalaismurteet. Noin 125 000 hakusanaa.	Jatkettiin 5. osan artikkeleiden tarkistusta, 5 350 kpl. Uusia artikkeleita 520. 3 htv	7-osainen; 4 osaa valmiina. Osassa noin 620 s.
Viittomakielen verkkosanakirja Suvi Jatkuvasti päivitettävä, vapaasti käytettävä Suvi-sanakirjapalvelu.	Tietokanta satuhahmoille ja paikanimille sekä tietokantarakenteet suomi–viittomakieli-sanakirjoille. 2 htkk	Yhteistyössä Kuurojen Liiton ja Microsoftin kanssa.
Karjalan kielen sanakirja Käsittää varsinaiskarjalan ja aunuksen (eli liivin) sanastoa. Noin 83 000 hakusanaa.	Aiemmin painettuna ilmestyneen sanakirjan sähköinen versio julkaistiin verkossa vapaasti käytettäväksi. 1 htv	6-osainen painettu sanakirja valmistui 2005, 3 777 s., verkkoversio 2009.
Saamelaiskielten sanojen alkuperä (Álgu) Saamelaiskielten etymologinen tietokanta.	Aineiston syöttö, tarkistus ja muutokset: 95 000 tallennusta. 1 htv 4 htkk	Tietokanta käytettävissä Kotuksen verkkopalvelussa.
Vogulin sanakirja Käsittää 1900-luvun alun mansin murteet.	Käsikirjoituksen tarkistus, muokkaus ja täydentäminen. 1 htv	2-osainen. Noin 1 200–1 500 s.

Kaikkien sanakirjojen rakenteistaminen ja sähköistäminen vaatii sanakirjatoimitusten työn lisäksi myös tietoteknistä työtä.

4.2 Suomen ja ruotsin kielen huolto

Kotuksen tulossopimus 2007–2009:

Kielenhuolto pyrkii vaikuttamaan siihen, että kielenkäyttäjät saavat helposti käyttöönsä tietoa kielestä, ennen muuta julkisista kielimuodoista. Kielenhuolto tuottaa yleistajuisia julkaisuja, neuvontaa, tekstipalveluja ja kielenkäytön opetusta. Kielenhuolto vahvistaa palvelujen tarjoamista tietoverkon kautta ja seuraa tilastoimalla käyntejä verkkopalvelusivuilla.

Kielenhuollon tavoitteet saavutettiin hyvin. Käyntien määrä kielenhuollon verkkosivuilla kasvoi huomattavasti. Vaikka yhteydenotot henkilökohtaiseen kielineuvontaan ovat edellisvuodesta vähentyneet, suomen kielen puhelinneuvonnan asiakaskyselyn tulokset osoittavat, että asiakkaat ovat neuvontaan erittäin tyytyväisiä ja että neuvontaa tarvitaan verkkosivujen ja muiden kielenhuollon lähteiden täydentämiseksi. Kotuksen tarjoaman suomen ja ruotsin kielen huollon laatuun luotetaan, ja toiminnan asema on vakaa sekä suuren yleisön että kielen asiantuntijoiden piirissä.

Suomen kielen toimintaohjelma *Suomen kielen tulevaisuus* valmistui Kotuksen ja Helsingin yliopiston suomen kielen ja kotimaisen kirjallisuuden laitoksen yhteistyönä. Ohjelma julkaistiin painettuna ja verkossa. Ohjelmaa esiteltiin lukuisissa yhteyksissä sekä Suomessa että ulkomailla.

Kielineuvonta, lausunnot ja koulutus

Suomen ja ruotsin kielissä tarjottiin edelleen henkilökohtaista neuvontaa kielestä kiinnostuneille kansalaisille ja organisaatiokohtaista koulutusta etenkin julkishallinnolle ja tiedotusvälineille sekä tarkistettiin tekstien kieliasua ja karttanimistöä. Suomen kielen puhelinneuvonnan asiakkaiden tarpeita ja tyytyväisyyttä kartoitettiin keväällä sähköisellä kyselyllä, johon vastasi yli 500 asiakasta. Yli 80 prosenttia vastanneista tarvitsee kielineuvoja työtään varten. Lähes kaikki vastaajat pitivät palvelua erinomaisena tai hyvänä. Vastaajat toivoivat kuitenkin viikoittaisten aukioloaikojen pidentämistä, ja loppuvuodesta aukioloaikoja pidennettiin hieman.

Eri tahojen kielenkäyttöön vaikutettiin myös antamalla lausuntoja mm. erikoisalojen sanastoista sekä julkishallinnon ja yhdistyvien kuntien nimistä. Monissa lausunnoissa otettiin kantaa sekä suomen- että ruotsinkielisiin nimiin.

Verkkosivuille lisättiin kielenkäytön ohjeita ja muuta uutta aineistoa. Kielen- ja nimistöhuollon sivut olivat entistäkin vierailumpia (yli puolitoista miljoona latausta vuodessa). Puhelinneuvonnan asiakasmäärän pienentymistä selittääkin paljolti se, että yhä useampi löytää tarvitsemansa tiedon verkosta.

Ruotsinkielisten tiedotusvälineiden monivuotinen kielenhuoltohanke Språkörat siirtyi Kotuksesta Svensk Presstjänstille, mikä vähensi Kotuksen kielenkäytön opetuksen kokonaistuntimäärää. Ruotsinkielisten oppikirjojen kielentarkistusta jatkettiin, ja myös monivuotinen hanke Yleisradion suomen kielen huoltamiseksi jatkui.

Julkaisut ja lautakunnat

Vuonna 2007 ilmestyneestä *Kielitoimiston oikeinkirjoitusoppaasta* julkaistiin 7., uudistettu ja korjattu painos. Monikielinen verkkojulkaisu *Maiden nimet seitsemällä kielellä* ilmestyi. Julkaisu on vapaasti käytettävissä tutkimuskeskuksen verkkopalvelussa.

Kielenhuollon tiedotuslehdissä *Kielikellossa* ja *Språkbrukissa* jatkettiin kielenhuollon suositusten ja kielipoliittisten kysymysten esittelyä ja taustoittamista. *Suomen kielen tulevaisuus* -toimintaohjelman lisäksi *Kielikellon* ajankohtainen teema oli mm. kuntien nimenmuutokset. Lyhenteistä julkaistiin laaja erikoisnumero. *Språkbruk*-lehden ulkoasua uudistettiin. *Språkbrukissa* käsiteltiin mm. laki- ja nuorisokieltä. Kielestä ja nimistöstä kirjoitettiin ja esitelmöitiin yleistajuisesti lukuisilla muillakin foorumeilla.

Tekeillä ovat teos suomen kielen muoto- ja lauserakenteen vaihteluilmiöistä, teos Suomessa käytettävästä ruotsin kielestä (*Finlandssvensk språkriktighetsbok*), julkaisu ulkomaisten paikannimien suomenkielisistä nimistä sekä uusi laitos julkaisusta *Svenska ortnamn i Finland*.

Suomen ja ruotsin kielen lautakunnat aloittivat uuden kolmivuotiskauden. Uudet lautakunnat laativat yhteisen kannanoton, jolla halutaan kiinnittää huomiota kaikkia kansalaisia koskevan nimistön suunnittelun laatuun. Kannanotto on julkaistu mm. Kotuksen verkkopalvelussa ja *Kielikello*-lehdessä.

Kansallinen ja kansainvälinen yhteistyö

Osallistuttiin jäsenenä eri alojen kielenkäyttöön vaikuttavien työryhmien ja elinten työhön.

Jatkettiin yhteistyötä lakikielen kehittämiseksi. Suomen kielen huollossa osallistuttiin edelleen oikeusministeriön ja valtioneuvoston kanslian Paremmän sääntelyn toimintaohjelman ja valtioneuvoston lainsäädäntösuunnitelman toteuttamiseen. Jatkettiin myös hanketta, jossa tutkitaan säädöstekstin kielellisten ratkaisujen syntymistä, sekä esiteltiin ja julkaistiin sen alustavia tuloksia. Ruotsinkieliseen lakikielen vaikutettiin osallistumalla valtioneuvoston ruotsin kielen lautakunnan toimintaan ja lautakunnan julkaiseman käsikirjan *Svenskt lagspråk i Finland* uuden laitoksen toimittamiseen.

Kotuksen edustaja liittyi toukokuussa perustettuun EU-säädöskäännösverkostoon. Verkostoa koordinoi valtioneuvoston kanslian kielipalvelu, ja sen tarkoituksena on parantaa EU:n toimielinten käännösyksiköiden ja Suomen ministeriöiden välistä yhteistyötä.

Osallistuttiin YK:n paikannimiasiantuntijoiden ryhmän UNGEGNin kokoukseen sekä sen erityistyöryhmien ja pohjoismaisen jaoksen työhön. Osallistuttiin myös pohjoismaiseen henkilönnimitermi-työhön. Järjestettiin pohjoismaainen kielikokous sekä osallistuttiin pohjoismaisten kielenhuoltoelinten verkostokokoukseen.

Taulukko 7. Suomen ja ruotsin kielen palvelut 2007–2009.

	2007	2008	2009
Neuvontapalvelut			
Puhelinvastauksia	10 758	8 380	7 378
Kirjallisia vastauksia	1 490	1 530	1 285
Yhteensä	12 248	9 910	8 663
Esitelmät ja asiantuntijatehtävät			
Esiintymisiä viestimissä	167	125	145
Esitelmät ja alustukset	67	41	40
Jäsenyydet työryhmissä	39	57	44
Lausunnot	32	66	35
Yhteensä	305	289	264

Taulukko 8. Kielenkäytön opetus ja tekstinhuolto 2007–2009, opetustunteja.

	2007	2008	2009
Koulutus ja tekstipalvelut			
Koulutusjaoksen kurssit	487	436	374
Tiedotusvälineiden kielenhuoltoprojektit	3 959	3 740	596
Muu koulutus	65	110	23
Tekstinhuolto	1 661	864	1 074
Yhteensä	6 172	5 150	2 067

Taulukko 9. Kielentutkimuksen ja kielenhuollon yleistajuiset julkaisut 2007–2008.

	2007		2008		2009	
	kpl	sivuja	kpl	sivuja	kpl	sivuja
Kielenkäytön oppaat	2	367	1	339	1	272
Muut julkaisut ja artikkelit	157	2 262	140	909	172	614
Kotuksen lehdet	3	702	3	700	3	755
Säännölliset palstat lehdistössä	94	94	105	105	84	84
Verkkojulkaisut Kotuksen sivuilla	1	232			2	534
Kielipalstat Kotuksen verkkosivuilla	60	60	69	69	142	142
Arvostelut	19	37			18	49
Yhteensä	336	3 754	318	2 122	422	2 450

4.3 Tietohuolto

Kotuksen tulossopimus 2007–2009:

Tietohuolto ylläpitää, tuottaa ja kehittää tutkimuskeskuksen kannalta relevantteja kielentutkimusaineistoja, niin että ne palvelevat paitsi tutkimuskeskusta myös muuta tiedeyhteisöä, viranomaisia ja suurta yleisöä. Sähköisiä tutkimusaineistoja täydennetään ja niiden käytettävyyden parantamiseksi tiivistetään kieliteknologista yhteistyötä muiden alan toimijoiden kanssa. Aineistojen avointa saatavuutta parannetaan yhteistyössä yliopistojen ja tieteellisten seurojen kanssa. Aineistojen käyttöä seurataan. Kirjaston kokoelmat pidetään ajantasaisina. Asiakas- ja tietopalvelu on nopeaa ja luotettavaa.

Tietohuollon tavoitteet saavutettiin hyvin. Aineistotyö edistyi suunniteltua ripeämmin, sillä Kotus sai opetusministeriöltä digitointiin tarkoitettua erillisrahaa. Aineistopalvelu Kainoa kartutettiin suunnitellusti, äänitteiden digitointitavoite saavutettiin ja aineistojen saatavuutta parannettiin. Sähköisten aineistojen indikaattoriluku nousi, mutta ei aivan saavuttanut tavoitetta. Tietopalvelutehtävien määrä ja kirjastojen lainojen määrä vastasi tavoitetta. Arkistojen ja kirjaston asiakaskäyntien määrä nousi edellisvuosista. Kirjaston takautuvan tallennuksen monivuotinen projekti saatiin päätökseen, mikä parantaa merkittävästi Kotuksen kirjaston käytettävyyttä.

Sähköiset aineistot

Kotuksen aineistot arvioitiin opetusministeriön teettämässä tutkimuksen infrastruktuurin kartoitusprojektissa kansallisesti merkittäviksi. Kotuksen aineistot ovat mukana myös Finnish Language Resource Consortiumissa (FIN-CLARIN), joka on hyväksytty yhdeksi kansainvälisesti merkittäväksi suomalaisiksi tutkimusinfrastruktuuriksi.

Kotus toimii aktiivisesti opetusministeriön Kansallinen digitaalinen kirjasto (KDK) hankkeessa. Hankkeen tavoitteena on edistää keskeisten kansallisten tietovarantojen saatavuutta ja käytettävyyttä tietoverkoissa. KDK:n myötä myös yhteistyö muistiorganisaatioiden, yliopistojen ja tieteellisten seurojen kanssa on edelleen tiivistynyt. Mm. Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran, Svenska Litteratursällskapetin ja Elinkeinoelämän keskusarkiston kanssa on kehitetty pienten arkistojen metatietomallia. Kotus on mukana useiden yliopistojen Kielen murteet biologisen lajiutumisen näkökulmasta -tutkimushankkeessa, jossa hyödynnetään uudella tavalla sähköisiä murreaineistoja.

Toimittiin edelleen aktiivisesti äänitteiden ja tekstien digitoinnin ja pitkäaikaissäilyttämisen ammattilaisten DigiWiki-verkostossa.

Sähköisten kielentutkimusaineistojen määrää lisättiin ja saatavuutta parannettiin edelleen, kun Kotuksen aineistopalvelu Kainoa (kaino.kotus.fi) kartutettiin 2,5 miljoonan sanan verran. Myös luvanvaraisten aineistojen määrä on lisääntynyt 19,7 miljoonalla sanalla. Kainon käyttäjämäärä kasvoi hieman edellisvuodesta.

Sähköisten aineistojen indikaattoriluku nousi edellisvuosien tapaan, mutta ei aivan saavuttanut tavoitetta, koska vuoden aikana keskityttiin aineistojen digitointiin ja yhteistyötahojen kanssa kehitettävän metatietomallin rakentamiseen, ja digitoitujen aineistojen verkkoon saaminen siirtyi.

Edistettiin tietojen viemistä Nimiarkiston kokoelmätietokantaan, Suomen kielen näytteitä -sarjan sähköistä julkaisemista, murrearkiston vastaajakortiston siirtämistä sähköiseen muotoon ja digitointiin liittyvää yleistä suunnittelua. Ostopalveluna hankittiin murre- ja nimiarkiston aineistojen digitointia ja vahalieriöiden digitointihankkeelle jatkoa.

Taulukko 10. Sähköisten aineistojen indikaattorilukemat 2007–2009.

Aineisto	2007	2008	2009
Tekstikorpuukset	4 501	5 652	5 652
Sanakirjat ja sanastot	5 929	11 099	11 393
Viitetietokannat	1 852	2 058	2 118
Kartat ja kuvat	70	70	1 269
Ääni- ja kuvatalenteet	6 651	9 250	10 188
Aineistoindikaattori yhteensä	14 003	21 602	29 067

Taulukko 11. Aineistopalvelu Kainon käyttö 2007–2009.

	2007	2008	2009
Yksittäisiä käyttäjiä	34 338	52 447	53 331
Vierailujen määrä	45 022	71 438	66 950
Ladattuja sivuja	295 738	460 906	435 834

Taulukko 12. Kielentutkimusaineistojen määrä miljoonina sanoina 2007–2009.

Aineisto	2007	2008	Lisäys	2009	Lisäys
Vapaasti käytettävät aineistot	21,1	22,5	1,4	25,0	2,5
Luvanvaraiset aineistot yhteensä	106,00	114,4	8,4	134,1	19,7
– tekstiit	23,4	27,5	4,1	36,6	
– av-aineistot	82,6	86,9	4,3	97,5	10,6

Taulukko 13. Digitoitujen äänitteiden määrät tunteina 2007–2009.

	2007	2008	2009
Digitoitujen äänitteiden vuosikartunta	1 943	442	1 767
Yhteensä	12 530	12 973	14 740

Äänitteiden digitointiin käytettiin erillisrahaa noin 24 000 euroa. Äänitteitä on noin 23 000 tuntia, joista nyt on digitoituna 14 740 tuntia eli 62 %. Suomen murteiden osalta vähimmäisdigitoititavoitteena ollut 10 tuntia pitäjää kohden on nyt saavutettu ja osin ylitetty.

Myös sanakirjojen toimitus- ja käyttöympäristöjä kehitettiin.

Kotuksen käyttövaltuushallintoa kehitettiin tavoitteena saavuttaa vuoden 2010 loppuun mennessä valtionhallinnon organisaatioilta vaadittava tietoturvallisuuden perustaso.

Arkistot ja kirjasto

Kirjaston lainojen määrä nousi, ja kirjaston ja arkistojen tietopalvelutehtävien määrä noudatteli aiempien vuosien tasoa. Arkistojen asiakkaina ovat Kotuksen tutkijoiden lisäksi olleet ulkopuoliset tutkijat, opiskelijat ja esimerkiksi kääntäjät ja toimittajat. Kirjaston asiakaskunta on varsin kansainvälistä. Kirjaston suurimpana lainaajaryhmänä on edelleen Helsingin yliopiston opiskelijat, opettajat, tutkijat ja muu henkilökunta, 54,8 % (2008: 55,6 %).

Kirjaston takautuvan tallennuksen monivuotinen projekti (1994–2009) saatiin päätökseen (vuoden lopussa tallennettuna oli 133 275 nidettä).

Kirjasto on edelleen osallistunut aktiivisesti valtakunnalliseen kirjastoverkon työhön ja kirjastolla on näkyvä asema erikoiskirjastoverkossa ja FinELibissä. Kirjasto on mukana kansainvälisessä uralilaisten kielten tutkimuksen viitetietokantahankkeessa Urbiksessa ja on edelleen tuottanut runsaasti aineistoa Helka- ja Arto-tietokantoihin. Kotuksen kirjasto on yksi tietokannan suurimmista viitteiden tuottajista.

Kirjaston kokoelmat kehittyivät suunnitellusti. Keskusteluja kirjaston suomalais-ugrilaisen kokonelman siirrosta on jatkettu Helsingin yliopiston kirjaston kanssa.

Julkaistiin Pien-Savon maantarkastusluettelo vuosilta 1562–1564.

Vuoden aikana juhlistettiin nauhoitearkiston 50-vuotista taivalta monin tavoin.

Taulukko 14. Arkistojen palvelutoiminta 2007–2009.

	2007	2008	2009
Tietopalvelutoimeksiannot	1 181	907	1 035
Asiakaskäynnit	1 052	1 211	1 282

Taulukko 15. Kirjaston palvelutoiminta 2007–2009.

	2007	2008	2009
Asiakaskäynnit ¹	9 880	6 480	7 812
Lainat	12 502	8 469	13 370
Tietopalvelutoimeksiannot	800	711	790

¹ Laskettu tieteellisten kirjastojen otantamenetelmällä.

4.4 Vähemmistökielet

Kotuksen tulossopimus 2007–2009:

Kotus toimii sen hyväksi, että Suomessa käytettävien saamelaiskielten, Suomen romanikielen ja suomalaisen viittomakielen käyttöala voi laajentua. Tämän edistämiseksi tutkitaan näiden kielten rakennetta ja käyttöä sekä vahvistetaan kielen asemaa kussakin kieliyhteisössä. Toimitaan yhdessä kieliryhmiä edustavien organisaatioiden kanssa. Samalla edistetään ja seurataan kieliä koskevan lainsäädännön toteutumista.

Vähemmistökielten tutkimuksessa ja huollossa tavoitteet saavutettiin pääosin hyvin. (Tulokset sisältyvät aiempiin taulukoihin.) Laadittiin kieltä käsitteleviä yleistajuisia ja tieteellisiä artikkeleita, pidettiin luentoja ja esitelmiä ja laadittiin lausuntoja. Julkaistiin verkkojulkaisu *Omin sanoin* vähemmistökielten kirjallistumisesta. *Romanikielen kielipoliittinen ohjelma* julkistettiin syksyllä. Tekeillä on myös viittomakielen toimintaohjelma.

Saamen kielet

Jatkettiin koltansaamen elvytykseen ja dokumentointiin pyrkivää kielentallennushanketta. Koltansaamen kielioppi *Koltansaamen koulukielioppi*. *Sää' mkiö'l kiö'llvuä' ppes skoou'li vääras* ilmestyi. Inarinsaamen täydennyskoulutushanke on lähtenyt erinomaisesti käyntiin. Saamen kielten huolto painottui terminologian luontiin ja vakiinnuttamiseen sekä nimistönhuoltoon. Myös saamenkieliset maiden nimet koottiin verkkojulkaisuun *Maiden nimet seitsemällä kielellä*. Vastattiin noin 600 neuvontakysymykseen. Älgutietokanta on ollut julkisesti käytettävissä syksystä alkaen suomeksi, pohjoissaameksi, englanniksi ja saksaksi. Tietokannan kartunta eteni hyvin.

Karjalan kieli

Karjalan kielen sanakirjan verkkoversio julkistettiin lokakuussa. Yleisö on ottanut sanakirjan aktiivisesti käyttöönsä.

Romanikieli

Teoksen *Lyhyt johdatus romanikieleen* käsikirjoitus valmistui, ja laaja romanin lauseoppia koskevaa julkaisua edistettiin. Verkkojulkaisu *Suomen romanikieli: sen asema yhteisössään, käyttö ja romanien kieliasenteet* valmistui ja julkaistiin Kotuksen verkkopalvelussa. Vastattiin yhteensä 132 neuvontapuheluun ja 271 sähköpostitiedusteluun. Romanikielessä oli paljon kansainvälistä toimintaa ja yhteistyötä. Kotus oli mukana järjestämässä Gypsy Lore Societyn vuosikokousta Helsingissä ja osallistui Western-Eastern Europe. Centre-Periphery Dynamics -projektiin.

Viittomakieli

Kotuksen viittomakielen tutkija toimi tiiviissä yhteistyössä Kuurojen Liiton kanssa. FileMaker-tietokanta paikannimille ja satuhahmoille sekä tietokantarakenteet suomi–viittomakieli-sanakirjoille valmistuivat, mutta paikannimistön ja satuhahmoviittomiston julkaiseminen sekä Suvi-portaalin toteuttaminen siirtyivät vuoteen 2010. Viittomakielen lautakunta kävi yhdessä ulkopuolisten asiantuntijoiden kanssa kaksi laajaa keskustelua, joiden teemoina olivat viittomakielen tulkkeja kouluttavien ammattikorkeakoulujen sanastohanke ja kirkon toimituksissa käytettävä viittomakieli.

5. Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

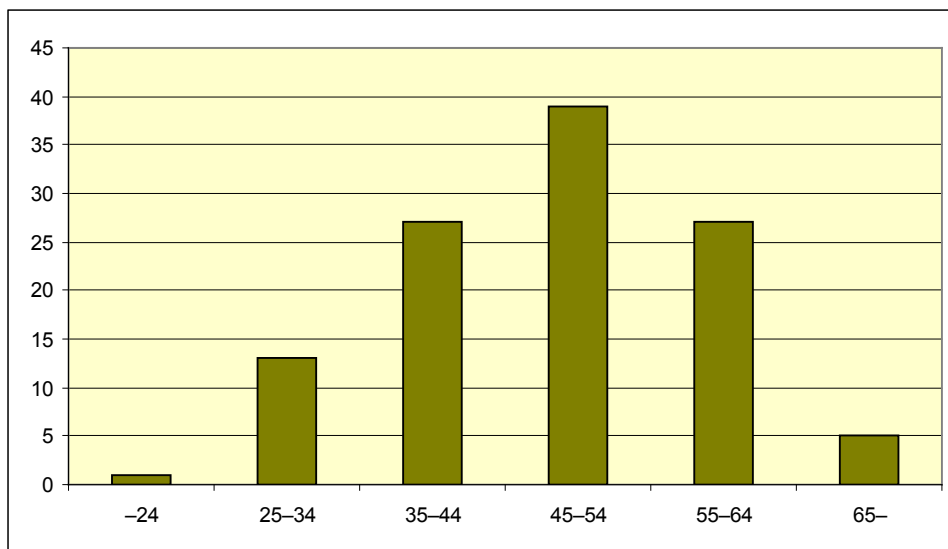
Kotuksen tulossopimus 2007–2009:

Tutkimuskeskus kehittää työyhteisöään tavoitteena henkilöstön hyvä työkyky ja työhyvinvointi. Tavoitteena on säilyttää työtyytyväisyysindeksi vähintään nykyisessä. Pyritään terveelliseen ja turvalliseen työympäristöön ja hyvinvointia tukevaan työilmapiiriin. Henkilöstöstrategian avulla pyritään tarkoituksenmukaiseen henkilöstön määrään ja rakenteeseen.

5.1 Henkilöstö

Kotuksen henkilömäärä oli vuoden lopussa 112 (2008: 119), naisia 75,9 % ja miehiä 24,1 %. Henkilötyövuosia tehtiin 102 (2008: 101, 2007: 101, 2006:112). Valtaosa henkilöstöstä, 81 (2008: 95), oli vakituisessa työsuhteessa. Määräaikaaisessa työsuhteessa oli 31 henkeä. Työsuhteiden määräaikaisuus perustui sijaisuuksiin, projektityöhön ja opiskelijoiden lyhytaikaisiin tehtäviin.

Henkilöstön keski-ikä oli 47,4 v (2007: 48,2, 2008: 48,7). Kotuksen henkilöstö viihtyy pitkään työtehtävissään: 55–64-vuotiaita oli 27 ja 65 vuotta täyttäneitäkin 5 henkeä. Vuonna 2009 jäi eläkkeelle neljä työntekijää. Keskimääräinen eläköitymisikä oli hieman yli 66 vuotta.

Kuvio 4. Henkilöstö iän mukaan 31.12.2009.

Kotuslaisten koulutustaso on korkea. Henkilöstöstä 82 prosentilla on korkeakoulututkinto ja 21 prosentilla yliopistollinen jatkotutkinto. Koulutustasoindeksi oli 6,4 (asteikko 1–8; koko valtiosektorin indeksi 5,3).

Tehdyn työajan osuus säännöllisestä työajasta vuonna 2009 oli 79,5 % (2008: 79,6, 2007: 77), koko valtiosektori 82,1 % vuonna 2009.

5.2 Työhyvinvointi ja työsuojelu

Työkyvyttömyyseläkkeelle ei jäänyt kukaan. Henkilöstön terveydentila oli sairauspoissaoloilla mitattuna kohtalaisen hyvä, 8,6 työpäivää/htv (2008: 8,7) (valtiolla 8,6 työpäivää/htv vuonna 2009). Työterveys-huolto maksoi 587,70 euroa/htv (2008: 382,30 euroa, 2007: 420,80 euroa).

Kotuksessa toimivat työsuojeluryhmä ja työhyvinvointiryhmä, jotka kiinnittivät huomiota sekä fyysiseen että henkiseen hyvinvointiin. Henkilöstölle järjestettiin koulutusta mm. muutoksen hallinnasta.

Vuonna 2009 tehtiin työtyytyväisyyskysely valtiovarainministeriön barometrilla. Tulokseksi saatiin 3,3 eli lähes sama kuin aiemmissa kyselyissä (3,4). Tulos on samanlainen kuin valtiolla keskimäärin.

Henkilöstön liikuntaharrastuksia on tuettu järjestämällä liikuntaryhmiä ja vuotuinen virkistyspäivä. Lisäksi on tuettu henkilökunnan vapaa-ajan liikuntaa.

Työsuojelutoimikunta järjesti työpaikkakyselyn uusissa toimitiloissa.

Henkilöstön koulutukseen ja kehittämiseen käytettiin 1 työpäivä/htv, ja se maksoi 189,80 euroa/htv (2008: 1,6 päivää, 2007: 1,9 päivää).

6. Tilinpäätösanalyysi

Kotimaisten kielten tutkimuskeskuksen toiminta rahoitetaan budjettirahoituksella ja veikkausvoitto-varoilla. Budjettirahoitus ja veikkausvoittovarot käsittivät 86 prosenttia rahoituksesta vuonna 2009. Budjettirahoitus oli runsas 2,6 miljoonaa euroa ja veikkausvoittovarot 2,7 miljoonaa euroa. Ulkopuolista rahoitusta oli noin miljoona euroa. Tästä suurin osa oli maksullisen palvelutoiminnan tuloja (613 849 euroa). Lisäksi oli erilaista tutkimus- ja aineistohankerahoitusta mm. Suomen Akatemiasta. Kaikkiaan Kotuksen käytettävissä oli lähes 7,2 miljoonaa euroa.

Taulukko 16. Toiminnan rahoitus ja menot vuosina 2007–2009.

Toiminnan rahoitus, €	2007	2008	2009
Budjettirahoitus	2 746 000	2 681 000	2 645 000
Veikkausvoittovarot	2 375 000	2 537 243	2 709 000
Liiketaloudellisten suoritteiden tulot ja muut tuotot	760 932	627 506	631 370
Muu ulkopuolinen rahoitus	197 173	395 284	327 287
Edellisten vuosien säästöt	705 257	934 843	828 206
Yhteensä	6 784 416	7 175 876	7 140 863
Menot, €	2007	2008	2008
Henkilöstökulut	4 619 310	4 798 021	5 073 366
Aineet ja tarvikkeet	72 616	192 008	90 276
Kiinteistömenot	701 202	749 118	799 051
Palvelut	403 376	405 688	466 455
Muut menot	24 313	62 559	99 969
Yhteensä	5 820 817	6 207 394	6 529 117

Taulukko 17. Talousarvion toteutumalaskelma 2009.

	Määräraha tai tuloarvio				
	Vuodelta 2009	Edelliseltä vuodelta	Käytet- tävissä	Käytetty tai kertynyt	Siirretty vuodelle 2010
Varsinaiset määrärahat, €					
29.60.03 Toimintamenot	2 645 000	828 206	3 473 206	3 119 019	354 187
29.60.53 Veikkausvoittovarat	2 709 000		2 709 000	2 709 000	0
Yhteensä	5 354 000	828 206	6 182 206	5 828 019	354 187
Ulkopuolinen rahoitus					
29.60.23 Liiketaloudellisten suoritteiden tulot, muut tuotot ja menot	631 370		631 370	374 878	256 492
4.08.28.40.21 Tuottavuuden edistäminen	5 000		5 000	5 000	0
29.60.501 Suomen Akatemian tutkimusmääräraha	255 787		255 787	255 787	0
32.30.51.21 Palkkaukset ja muut menot (työllistetyt)	13 700		13 700	12 634	1 066
4.07.29.50.221 Tutkimus-, kehittämis- ja julkaisutoiminta	23 203		23 203	23 203	0
4.08.29.60.501 Suomen Akatemian tutkimusmääräraha	29 596		29 596	29 596	0
Yhteensä	958 657		958 657	701 098	257 559
Varsinainen ja ulkopuolinen rahoitus yhteensä	6 312 657	828 206	7 140 863	6 529 117	611 746

Tutkimuskeskuksella oli vuonna 2009 määrärahoja käytössään yhteensä 7 140 863 euroa. Vuodelta 2008 siirtyi 828 206 euroa ja vuodelle 2010 siirtyi 610 679 euroa. Kokonaismenoista henkilöstömenoihin kului 78 %. Kiinteistömenot olivat 12,2 %, ja muuhun toimintaan jäi vajaa 10 %.

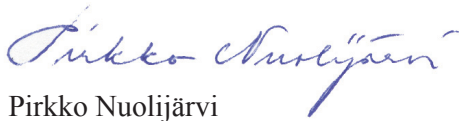
7. Sisäisen valvonnan arviointi

Kotimaisten kielten tutkimuskeskuksen johdon valvontavastuu ja valvontatehtävät on säädelty tutkimuskeskusta koskevassa laissa, asetuksessa ja työjärjestyksessä sekä opetusministeriön maksupisteitä koskevassa taloussäännössä. Sisäinen valvonta on osa tutkimuskeskuksen johtamista ja ohjausta.

Kotimaisten kielten tutkimuskeskus laatii vuosittain opetusministeriön kanssa tulossopimuksen, jonka toteutumista arvioidaan ja jota tarkistetaan tulosneuvotteluissa. Opetusministeriön sisäisen tarkastuksen ohjesääntö ohjaa myös Kotuksen toimintaa.

Opetusministeriön taloussäännön lisäksi Kotuksen omassa vuosittain päivitettävässä talousohjeessa on määräykset laskujen hyväksymisestä.

Helsingissä 12.3.2010

Pirkko Nuolijärvi

johtaja

Kotimaisten kielten tutkimuskeskus

Julkaisut 2009

Kotimaisten kielten tutkimuskeskuksen julkaisuja -sarja

- Kielitoimiston oikeinkirjoitusopas. 7., uudistettu ja korjattu painos / [toimitus: Salli Kankaanpää (päätoimittaja), Eliina Heikkilä, Riitta Korhonen, Sari Maamies, Aino Piehl ; muut kirjoittajat Riitta Eronen, Riitta Hyvärinen, Taru Kolehmainen, Pirjo Mikkonen, Raija Moilanen, Minna Pyhälähti, Matti Räsänen, Sari Vaula, Inkaliisa Vihonen, Elina Wihuri]. – Helsinki : Kotimaisten kielten tutkimuskeskus, 2009. – 272 s. (KKTKJ ; 147)
- Kieli kioskilla : tutkimuksia kioskiasioinnin rutiineista / toimittaneet Hanna Lappalainen ja Liisa Raevaara. – Helsinki : Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, 2009. – Helsinki : Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, 2009. – 322 s. (KKTKJ ; 152) (Tietolipas ; 219)
- Pien-Savon pohjoisosan maantarkastusluettelo vuosilta 1562–1564 / toimittanut Timo Alanen. – Helsinki : Kotimaisten kielten tutkimuskeskus, 2009. – 432 s. (KKTKJ ; 154)
- Suomen kielen tulevaisuus : kielipoliittinen toimintaohjelma / kirjoittajat Auli Hakulinen, Jyrki Kalliokoski, Salli Kankaanpää, Antti Kanner, Kimmo Koskenniemi, Lea Laitinen, Sari Maamies, Pirkko Nuolijärvi. – Helsinki : Kotimaisten kielten tutkimuskeskus, 2009. – 241 s. (KKTKJ ; 155)
- Romanikielen kielipoliittinen ohjelma : [hyväksytty romanikielen lautakunnan 57. kokouksessa 30.3.2009] / romanikielen lautakunta: Jouko Lindstedt (pj.), Henry Hedman (vpj.), Henna Huttu, Aale Lindgren, Merts Lindgren, Miranda Vuolasranta, Tuula Åkerlund ; Kimmo Granqvist (asiantuntijajäsen) ; Anneli Hänninen (siht.)). – 35 s. (KKTKJ ; 156)
- Kielen piirteet ja tekstilajit : vaikuttavia valintoja tekstistä toiseen / toimittanut Vesa Heikkinen. – Helsinki : Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, 2009. – 276 s. (KKTKJ ; 157) (Tietolipas ; 229)

Skrifter / Forskningscentralen för de inhemska språken

- Namn och kulturella kontakter : handlingar från NORNA:s 37 symposium i Hapsal 22–25 maj 2008 / redigerade av Leila Mattfolk, Terhi Ainiala. – Helsingfors : Forskningscentralen för de inhemska språken, 2009. – 168 s. : kuv., kartt. (Skrifter – Forskningscentralen för de inhemska språken ; 5) (NORNA-rapporter ; 85)

Lehdet – Tidskrifter

- Hiidenkivi : suomalainen kulttuurilehti / julkaisijat: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, Suomen Kotiseutuliitto, Kotimaisten kielten tutkimuskeskus. – Helsinki : Stellatum, 2009. ISSN: 1236-794X Ilm. tiheys: Kuusi kertaa vuodessa. 378 sivua.
- Kielikello : kielenhuollon tiedotuslehti / Kotimaisten kielten tutkimuskeskus. – Helsinki : Stellatum, 2009. ISSN: 0355-2675. Ilm. tiheys: Neljä kertaa vuodessa. 188 sivua.
- Språkbruk / tidskrift utgiven av Svenska språkbyrån vid Forskningscentralen för de inhemska språken – Helsingfors : Forskningscentralen för de inhemska språken, 2009. ISSN: 0358-9293. Ilm. tiheys: Neljä kertaa vuodessa. 189 sivua.

Kotimaisten kielten tutkimuskeskuksen verkkojulkaisuja -sarja

- Omin sanoin. Kirjoituksia vähemmistökielten kirjallistumisesta / toim. Klaas Ruppel (Julkaisu PDF-muotoisena (noin 24 MB) ja viittomakieliset videot (WMV): nimiölehti (noin 2 MB), selvitys teoksen linkeistä (noin 1 MB), esipuhe (noin 24 MB) sekä Päivi Mäntylän ja Pia Taalaksen viittomakielinen keskustelu Äidinkieli (noin 42 MB). – Helsinki : Kotimaisten kielten tutkimuskeskus, 2009. (KKTKVJ ; 6)
- Suomen kielen tulevaisuus : kielipoliittinen toimintaohjelma / kirjoittajat Auli Hakulinen, Jyrki Kalliokoski, Salli Kankaanpää, Antti Kanner, Kimmo Koskenniemi, Lea Laitinen, Sari Maamies, Pirkko Nuolijärvi. – Helsinki : Kotimaisten kielten tutkimuskeskus, 2009. (KKTKVJ ; 7). Verkkojulkaisu (PDF 1,99 MB). <URL: <http://scripta.kotus.fi/www/verkkojulkaisut/julk7/>>
- Hedman, Henry: Suomen romanikieli: sen asema yhteisössään, käyttö ja romanien kieliasenteet. - Helsinki : Kotimaisten kielten tutkimuskeskus, 2009. (KKTKVJ ; 9). Verkkojulkaisu (PDF 823 kB). <URL <http://scripta.kotus.fi/www/verkkojulkaisut/julk8/>>
- Suomalais-venäläinen kirja-alan sanasto. Kirjatiede – Bibliografia, kirjakauppa-, kirjapaino-, kirjasto- ja kustannustoimi. ФИНСКО-РУССКИЙ СЛОВАРЬ ПО КНИЖНОМУ ДЕЛУ. Книговедение – Библиография, библиотечное, издательское и книгопечатное дело, книжная торговля / Martti Kahla (vastaava toimittaja). – Helsinki : Kotimaisten kielten tutkimuskeskus. (KKTKVJ ; 9). <URL <http://scripta.kotus.fi/www/verkkojulkaisut/julk9/>>
- Romanikielen kielipoliittinen ohjelma : [hyväksytty romanikielen lautakunnan 57. kokouksessa 30.3.2009] / romanikielen lautakunta: Jouko Lindstedt (pj.), Henry Hedman (vpj.), Henna Huttu, Aale Lindgren, Merts Lindgren, Miranda Vuolasranta, Tuula Åkerlund ; Kimmo Granqvist (asiantuntijajäsen) ; Anneli Hänninen (siht.)). – Helsinki : Kotimaisten kielten tutkimuskeskus, 2009. (KKTKVJ ; 10) Verkkojulkaisu (PDF 189 kB). <URL <http://scripta.kotus.fi/www/verkkojulkaisut/julk10/>>
- Karjalan kielen sanakirjan verkkoversio / Toimittaja: Marja Torikka ; Verkkosovellus: Jari Vihtari. – Helsinki : Kotimaisten kielten tutkimuskeskus, 2009. <URL: http://kaino.kotus.fi/cgi-bin/kks/kks_etusivu.cgi>
- Maiden nimet seitsemällä kielellä / Toimittaja: Minna Salonen ; vastaava toimittaja: Sirkka Paikkala ; verkkosovellus: Jari Vihtari. – Helsinki : Kotimaisten kielten tutkimuskeskus, 2009. <URL: <http://kaino.kotus.fi/maidennimet/index.php?h=fi>>

Kirjat – Monografier

- Heikkinen, Vesa: Hölynpölynimuri / Vesa Heikkinen & Tuure Hurme. – Helsingissä : Otava, 2009. – 237 s. : kuv.
- Kielen voima. – Helsinki : Gaudeamus, 2009. – 184 s. (jatkopainos) (sähköinen kirja)
 - Teksti työnä, virka kielenä / Vesa Heikkinen, Pirjo Hiidenmaa, Ulla Tiililä. – Helsinki : Gaudeamus, 2009. – 352 s. (sähköinen kirja)
 - Tekstien arki. Tutkimusmatkoja jokapäiväisiin merkityksiimme / toim. Vesa Heikkinen. – Helsinki Gaudeamus, 2009. – 326 s. (sähköinen kirja)
- Moshnikoff, Satu – Moshnikoff, Jouni – Koponen, Eino: Koltansaamen koulukielioppi = Sää' m̄kiöl' k̄iöllvuä' p̄pes škoou' li vääras. – Inari : Saamelaiskäräjät = Sää'mte'ḡg, 2009. – 404 s.
- Vaattovaara, Johanna: Meän tapa puhua : Tornionlaakso pellolaisnuorten subjektiivisena paikkana ja murrealueena (E. summary: Our way of talking : the Tornio Walley as a perceptual space and dialect area). – Helsinki : Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, 2009. – 304 s. : kuv., kartt. (Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran toimituksia ; 1224.) (Diss. Helsingin yliopisto.)

Toimitteet – Redigerade verk

- Critical Toponymies : The Contested Politics of Place Naming / ed. by Lawrence D. Berg and Jani Vuolteenaho. – Farnham : Ashgate, 2009. – 306 s.
- Folkmålsstudier 47 (2009) / utgivna av Hanna Lehti-Eklund ...et al. ; under medverkan av Peter Slotte ...et al. – Helsingfors : Universitetstryckeriet, 2009. – 271 s.
- Kulttuurienvälinen osaaminen koulutuksessa ja työelämässä / toimittaneet Johanna Lasonen ja Mia Halonen. – Jyväskylä : Suomen kasvatustieteellinen seura, 2009. – 155 s.
- LexicoNordica. 16 (2009) / Redaksjonskomité: Ruth Vatvedt Fjeld... Nina Martola ...et al. – Oslo : Nordisk forening for leksikografi, 2009. – 407 s.
- Språk i Norden 2009. Tema: Språkpolitik och språkatityder / huvudredaktör Charlotta af Hällström-Reijonen. – København : Nordisk Sprogkoordination, 2009. – 321 s.

Tieteelliset artikkelit ja katsaukset – Vetenskapliga artiklar

- Ainiala, Terhi: Förändringar i namnlandskapet i Helsingfors (E. Summary: Transformation of the onomastic landscape in Helsinki) // *Norræn nöfn – nöfn á Norðurlöndum. Hefðir og endurnýjun = Nordiska namn – namn i Norden. Tradition och förnyelse handlingar från den fjortonde nordiska namnforskarkongressen i Borgarnes 11–14 augusti 2007* / redigerade av Guðrún Kvaran, Hallgrímur J. Ámundason, Jónína Hafsteinsdóttir och Svavar Sigmundsson. – Uppsala : NORNA, 2008. (NORNA-rapporter ; 84), s. 1–12.
- Place names in the construction of social identities : the uses of names of Helsinki // *Names in multi-lingual, multi-cultural and multi-ethnic contact : Proceedings of the 23rd international congress of onomastic sciences. August 17–22, 2008 York University Toronto, Canada* / edited by Wolfgang Ahrens, Sheila Embleton, André Lapierre, with the assistance of Grant Smith, Maria Figueredo : published by York University, Toronto, Canada. – Toronto : York University, 2009. S. 67–75.
 - Urban names in use // *I Nomi nel tempo e nello spazio. Atti del XXII Congresso Internazionale di Scienze Onomastiche Pisa, 28 agosto – 4 settembre 2005. XXII Congresso Internazionale di Scienze Onomastiche*. – S. 271–278.
- Ainiala, Terhi – Vuolteenaho, Jani: Planning and revamping urban toponymy: ideological alterations in the linguistic landscaping of Vuosaari suburb, eastern Helsinki / Jani Vuolteenaho and Terhi Ainiala // *Critical Toponymies : The Contested Politics of Place Naming* / ed. by Lawrence D. Berg and Jani Vuolteenaho. – Farnham : Ashgate, 2009. S. 227–251.
- Ainiala, Terhi – Vuolteenaho, Jani – Paunonen, Heikki: Industrial urbanization, working-class lads and slang toponyms in early twentieth-century Helsinki / Heikki Paunonen, Jani Vuolteenaho ja Terhi Ainiala // *Urban History*. – Cambridge : Cambridge University Press. (2009), 36 : 449–472.
- Eskelinen, Riikka: Functions of usage of urban place names // *Names in multi-lingual, multi-cultural and multi-ethnic contact : Proceedings of the 23rd international congress of onomastic sciences. August 17–22, 2008 York University Toronto, Canada* / edited by Wolfgang Ahrens, Sheila Embleton, André Lapierre, with the assistance of Grant Smith, Maria Figueredo : published by York University, Toronto, Canada. – Toronto : York University, 2009. S. 350–355.
- Namnbruket i stadsdelen Berghäll i Helsingfors (E. Summary: The identities of residents described by place names in the neighbourhood Kallio in Helsinki, Finland) // *Norræn nöfn – nöfn á Norðurlöndum. Hefðir og endurnýjun = Nordiska namn – namn i Norden. Tradition och förnyelse handlingar från den fjortonde nordiska namnforskarkongressen i Borgarnes 11–14 augusti 2007* / redigerade av Guðrún Kvaran, Hallgrímur J. Ámundason, Jónína Hafsteinsdóttir och Svavar Sigmundsson. – Uppsala : NORNA, 2008. (NORNA-rapporter ; 84). S. 149–155.
- Granqvist, Kimmo: Advances in Finnish Romani Linguistics // *Finnforum VIII* / Jarmo Lainio, Annaliina Gynne & Raija Kangassalo (eds.). – Eskilstuna: Mälardalen University, 2009. (Reports from the Centre for Finnish Studies ; 9). S. 131–138.
- Finnish Roma as a language community // *Langues et identités finlandaises* / ed. Eva Havu. – Paris : L'Harmattan, 2009. S. 151–159.
 - Mikä on erilaista romanien diskurssissa? // *Kielissä kulttuurien ääni* / toimittaneet Anna Idström ja Sachiko Sosa. – Helsinki : Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, 2009. (Tietolipas ; 228). S. 206–222.

- Synchretism in Finnish Romani nominal and verbal paradigms // *Finest linguistics : proceedings of the annual Finnish and Estonian conference of linguistics, Tallinn, May 6–7, 2004* / edited by Krista Kerge & Maria-Maren Sepper. – Tallinn : Tallinn University Press, 2006. – Tallinna Ülikooli eesti filoloogia osakonna toimetised = Publications of the department of Estonian of Tallinn University ; 8. S. 200–220.
- Halonen, Mia: Oppitaipaleella – katsaus monikielisyyteen päiväkodista yhdeksännele // *Kulttuurienvälinen osaaminen koulutuksessa ja työelämässä*. S. 45–60.
- Puhutun kielen variantit resurssina monikielisten koululaisten kirjoitelmissa (E. Summary: Variants of spoken language as a resource in essays by multilingual schoolchildren) // *Virittäjä*. – Helsinki : Kotikielen seura. 113 (2009) : 3, s. 329–355.
- Halonen, Mia – Koivisto, Aino: Neljä viiskyt. Miten ilmoittaa asiakkaalle ostosten hinta? // *Kieli kioskillä*. – Helsinki : Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, 2009. S. 153–173.
- Halonen, Mia – Lasonen, Johanna – Kempainen, Raija Pini – Teräs, Marianne: Monikulttuurisuus, kulttuurienvälisyys ja osaamisen tunnustuksen tarve // *Kulttuurienvälinen osaaminen koulutuksessa ja työelämässä*. S. 9–21-
- Heikkinen, Vesa: Johdanto // *Kielen piirteet ja tekstilajit : vaikuttavia valintoja tekstistä toiseen*. S. 7–36.
- Heikkinen, Vesa – Lounela, Mikko: Uudenvuodenpuheen minä // *Kielen piirteet ja tekstilajit : vaikuttavia valintoja tekstistä toiseen*. S. 218–249.
- Heikkinen, Vesa – Voutilainen, Eero: Koloratiivirakenne Hirventappopaikka-romaanissa // *Kielen piirteet ja tekstilajit : vaikuttavia valintoja tekstistä toiseen*. S. 135–169.
- Heinonen, Tarja Riitta: Idiom, liknelser och kollokationer i två finska ordböcker // *LexicoNordica*. – Oslo : Nordisk forening for leksikografi. 16 (2009), s. 141–159.
- af Hällström-Reijonen, Charlotta: Finlandssvensk språkvård – en resultatrik ideologi? // *Språknormering : i tide og utide?* / Helge Omdal og Rune Røstad (red.). – Oslo : Novus, 2009. S. 157–170.
- Hänninen, Anneli: Ajatella, pohtia puntaroida ym. tutkijalle tärkeitä verbejä (E. Summary: What does it mean 'to think'?) // *Kodukeel ja keele kodu : pühendusteos Helmi Neetarile 75. sünnipäevaks 29. jaanuaril 2009 = Home language and the home of a language / toimetajad = editors Marja Kallasmaa, Vilja Oja*. – Tallinn : Eesti Keele Sihtasutus, 2009. S. 45–55.
- Kankaanpää, Salli: Kielestä puhuminen lain valmisteluvaiheen pöytäkirjoissa // *Kieli ja valta / Mona Enell-Nilsson & Niina Nissilä (toim.)*. – Vaasa 2009 (VAKKI-symposiumi XXIX. Vaasa 13.-14.2.2009), s.181–192.
- Koivisto, Aino – Halonen, Mia: Tuleeko muuta? Maksun aika // *Kieli kioskillä*. S. 120–152.
- Lappalainen, Hanna: Hei, moi ja huomenta. Tervehdykset kioskillä // *Kieli kioskillä*. S. 56–89.
- Johdatusta kioskiasioinnin tutkimukseen // *Kieli kioskillä*. S. 12–31.
- Koodinvaihto ja sen funktiot suomenkielisissä keskusteluissa // *Kielet kohtaavat / toimittaneet Jyrki Kalliokoski, Lari Kotilainen ja Päivi Pahta*. – Helsinki : Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, 2009. (Tietolipas ; 229). S. 123–160.
- Tervehtiminen ja tervehtimättä jättäminen. Ollaanko kioskillä epäkohteliaita? // *Kieli kioskillä*. S. 32–55.
- Lappalainen, Hanna – Raevaara, Liisa: Saatteeksi // *Kieli kioskillä*. S. 7–9.
- Lauerma, Petri: Aleksis Kivi – kirjailija kahden kielikauden rajalla // *Tulinuija, Aleksis Kiven Seuran albumi / toimittaneet Jaakko Yli-Paavola ja Pekka Laaksonen*. – Helsinki : Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, 2009. (Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran Toimituksia ; 1246) S. 132–142.
- Leino, Antti: Multilingual names on the Finnish basic map // *Names in multi-lingual, multi-cultural and multi-ethnic contact : Proceedings of the 23rd international congress of onomastic sciences. August 17–22, 2008 York University Toronto, Canada / edited by Wolfgang Ahrens, Sheila Embleton, André Lapierre, with the assistance of Grant Smith, Maria Figueredo : published by York University, Toronto, Canada*. – Toronto : York University, 2009. S. 665–676.
- Leino, Jaakko: Les domaines d'emploi du finnois // *Languages et identités finlandaises / Eva Havu toim.* – Paris : L'Harmattan, 2009. (Cahiers de la Nouvelle Europe ; 9). S. 21–33 [ref.].
- Martola, Nina: Angivelse av verbkonstruktioner i svenska ordböcker // *Nordiske studier i leksikografi*. 9, s. 309–325.
- Konstruktioner med åt i ett jämförande perspektiv // *Konstruktioner i finlandssvensk syntax : skriftspråk, samtal och dialekter / Camilla Wide & Benjamin Lyngfelt*. – Helsingfors : Svenska litteratursällskapet, 2009. S. 47–75.
- Valensförbindelser, kollokationer och idiom med åt och till. Ger ordböckerna relevanta upplysningar? // *Lexico-Nordica*. – Oslo : Nordisk forening for leksikografi. 16 (2009), s. 197–218.
- Mattfolk, Leila: Nordisk namnforskning 2007. Finland / Leila Mattfolk & Paula Sjöblom // *Namn och bygd*. – Uppsala. Vol. 96 (2008), s. 114–119.
- On assessing Finland Swedish: The impact of subtle regional features // *Language attitudes, standardization and language change : perspectives on themes raised by Tore Kristiansen on the occasion of his 60th birthday / Marie Maegaard... [et al.] (eds.)*. – Oslo : Novus, 2009. S. 211–229.
- Nuolijärvi, Pirkko: Kotimaisten kielten tutkimuskeskus – paimen, piika vai emäntä? // *Virittäjä*. – Helsinki : Kotikielen seura. (2009) : 1, s. 85–88.
- Language in Business and Commerce in Finland // *Language Use in Business and Commerce in Europe. Contribution to the Annual Conference 2008 of EFNIL in Lisbon Stickel / Gerhard (ed.)*. – Frankfurt am Main : Peter Lang, 2009. (Duisburgerarbeiten zur Sprach- und Kulturwissenschaft – Duisburg Papers on Research in Language and Culture. Herausgegeben von Ulrich Ammon, René Dirven und Martin Pütz ; Band 78) , s. 91–104.
- Nuolijärvi, Pirkko – Laitinen, Lea: Suomen kielen tulevaisuus? // *Virittäjä*. – Helsinki : Kotikielen seura. 113 (2009) : 2, s. 253–254.
- Paikkala, Sirkka: Bei- und Familiennamensysteme als Reflexe der Gesellschaft // *I Nomi nel tempo e nello spazio*.

- Atti del XXII Congresso Internazionale di Scienze Onomastiche Pisa, 28 agosto – 4 settembre 2005. XXII Congresso Internazionale di Scienze Onomastiche. S. 193–206.
- Implementation of Resolutions in Finland, Publications on the Origin and Meaning of Geographical Names in Finland. UNITED NATIONS GROUP OF EXPERTS ON GEOGRAPHICAL NAMES. Twenty-fifth session Nairobi, 5–12 May 2009. Item 8: Implementation of resolutions and activities relating to the Working Group on Evaluation and Implementation. W.P. No. 28. 5 s. <URL: <http://unstats.un.org/unsd/geoinfo/25th-GEGN-Docs/WP%20papers/WP28-ResImplementation-Finland.pdf>>
 - Places, names & stories – a pilot project on geographical names in Finland // Geographical Names as a Part of the Cultural Heritage / herausgegeben von Peter Jordan, Hubert Bergmann, Catherine Cheetham und Isolde Hausner. – Wien, 2009. (Wiener Schriften zur Geographie und Kartographie ; Bd. 18). S. 65–70 <URL: <http://www.tervo.fi/tervo-seura/paikkala.pdf>>
- Paikkala, Sirkka – Hakulinen Kerkko: List of Finnish Names of Foreign Places. UNITED NATIONS GROUP OF EXPERTS ON GEOGRAPHICAL NAMES Twenty-fifth session Nairobi, 5–12 May 2009. Item 15: Activities relating to the Working Group on Exonyms. W.P. No. 26. 5 sivua. <URL: <http://unstats.un.org/unsd/geoinfo/25th-GEGN-Docs/WP%20papers/WP26-Exonyms-Finland.pdf>>
- Paikkala, Sirkka – Leskinen Teemu: Updating of Toponymic Guidelines for Map Editors and Other Editors: Finland . UNITED NATIONS GROUP OF EXPERTS ON GEOGRAPHICAL NAMES Twenty-fifth session Nairobi, 5–12 May 2009. Item 18: Toponymic guidelines for map editors and other editors. W.P. 25. 2 s. <URL: <http://unstats.un.org/unsd/geoinfo/25th-GEGN-Docs/WP%20papers/WP25-ToponymicGuidelines-Finland.pdf>>
- YK:n 25. paikannimiasiantuntijoiden kokous 5. –12.5.2009, Nairobi, Kenia. <URL: <http://www.kotus.fi/files/1274/UNGEGN2009-raportti.pdf>>
- Paikkala, Sirkka – Leskinen, Teemu – Hakulinen, Kerkko: Toponymic guidelines for map editors and other editors. Finland. Fourth, revised edition 2004; version 4.4., 11 March 2009. UNITED NATIONS GROUP OF EXPERTS ON GEOGRAPHICAL NAMES. 29 s. <URL <http://www.kotus.fi/index.phtml?l=en&s=510>>
- Palkki, Riitta – Lauerma, Petri – Kuutti, Pirkko: Historiallinen löytö: Rudimenta – uusi suomen varhaiskielioppi (Abstract: A historical find: Rudimenta – a new grammar of Old Literary Finnish) // Virittäjä. – Helsinki : Kotikielen seura. 113 (2009) : 1, s. 2–17.
- Raevaara, Liisa: Nyt täytyy ostaa kun tuli vähä rahaa tosta monivedosta. Asiakkaan ja myyjän kootut selitykset // Kieli kioskillä. S. 231–262.
- Rutiineista, vaihtelusta ja kohteliaisuudesta // Kieli kioskillä. S. 296–315.
- Raevaara, Liisa – Haakana, Markku – Halonen, Mia – Koivisto, Aino – Lappalainen, Hanna – Sorjonen, Marja-Leena: Matkalla miljonääriksi. Lottoamisen monet tavat // Kieli kioskillä. S. 263–295.
- Slotte, Peter: Kurt Zilliacus 21.7.1927 – 30.4.2008 // Namn och bygd. – Uppsala. 96 (2008), s. 105–110.
- Sorjonen, Marja-Leena: A cross-linguistic investigation of the site of initiation in same-turn self-repair / Barbara Fox, Fay Wouk, Makoto Hayashi, Steven Fincke, Liang Tao, Marja-Leena Sorjonen, Minna Laakso and Wilfrido Flores Hernandez // Conversation Analysis : comparative perspectives / edited by Jack Sidnell. – Cambridge : Cambridge University Press, 2009. (Studies in interactional sociolinguistics ; 27). S. 60–103.
- Sorjonen, Marja-Leena – Haakana, Markku: Miljoonia anomassa ja nostamassa. Leikkelyä kioskin asioinneissa / Markku Haakana, Marja-Leena Sorjonen // Kieli kioskillä. S. 201–230.
- Sorjonen, Marja-Leena – Hakulinen, Auli: Alternative responses to assessments // Conversation Analysis : comparative perspectives / edited by Jack Sidnell. – Cambridge : Cambridge University Press, 2009. (Studies in interactional sociolinguistics ; 27), s. 281–303.
- Designing utterances for action: verb repeat responses to assessments / Auli Hakulinen & Marja-Leena Sorjonen // Talk in interaction : comparative dimensions / Edited by Markku Haakana, Minna Laakso & Jan Lindström. – Helsinki : Suomalaisen kirjallisuuden seura, 2009. (Studia Fennica, Linguistica), s. 124–151.
- Sorjonen, Marja-Leena – Laakso, Minna: Cut-off or particle – Devices for initiating self-repair in conversation // Journal of Pragmatics (2009), doi:10.1016/j.pragma.2009.09.004, s. 1–22.
- Sorjonen, Marja-Leena – Raevaara, Liisa – Lappalainen, Hanna: Mä otan tän. Käynnin syyn esittämisen tavat kioskillä // Kieli kioskillä. S. 90–119.
- Suutari, Toni: Suomen kielen nauhoitearkiston Luoteis-Venäjältä kerätyt äänitteet // Vienan meren rannikoiden musiikkikulttuurit / [päätoimittaja: Mikko Vanhasalo]. – Helsinki : Suomen etnomusikologinen seura, 2009. (Musiikin suunta ; 2008 : 3–4), s. 99–102.
- Tiilikä, Ulla: Oikeuskielen ja yleiskielen suhde: viisi näkökulmaa // Kansallinen oikeus ja liittovaltiollistuva Eurooppa = National Law and Europeanisation / Erkki. J. Hollo (toim.). – Helsinki : Suomalainen Lakimiesyhdistys, 2009. (Suomalaisen Lakimiesyhdistyksen julkaisuja, E-sarja N:o 21), s. 130–144.
- Utbildning förbättrar både texter och skribenter – om nyttan av klarspråkskurser // Service på nätet / Eva Olovsson (toim.). – Stockholm : Institutet för språk och folkminnen, 2009. (Rapport från en konferens om myndigheters webbplatser). (Språkrådets skrifter ; 10), s. 89–101.
- Tuomi, Tuomo: Itämerensuomalaisten kielten sanastollisista innovaatiokeskuksista (Zusammenfassung: Über die lexikalischen Innovationszentren der ostseefinnischen Sprachen) // Koduleel ja keele kodu : pühendusteos Helmi Neetarile 75. sünnipäevaks 29. jaanuaril 2009 = Home language and the home of a language / toimetajad = editors Marja Kallasmaa, Vilja Oja. – Tallinn : Eesti Keele Sihtasutus, 2009. S. 251–264.
- Vaattovaara, Johanna: Kielenmuutoksen kansanvalta (Väitöksenalkajaisitelmä Helsingin yliopistossa 24.4.2009) // Virittäjä. – Helsinki : Kotikielen seura. 113 (2009) : 2, Verkkoliite <URL: http://www.kotikielenseura.fi/virittaja/verkkolehti/2009_2.html#lektiot>.
- Språk och identitet i svenska och finska Tornedalen // Fredens onsekvenser – Samhällsförändringar i norr efter 1809 / Lars Elenius & Patrik Lantto & Matti Enbuske (toim.). (Studier i norra Europa's historia, Luleå tekniska

Universitet), s. 93–105.

Vidberg, Maria: Finskt inflytande på ortnamnsbruket hos svenskspråkiga namnbrukare i Helsingfors // Namn och kulturella kontakter : handlingar från NORNA:s 37 symposium i Hapsal 22–25 maj 2008, s. 41–62.

— Urbana ortnamn i Nykarleby och attityder till dem (Zusammenfassung: Urbane Namen in Nykarleby und Attitüde zu dem) // Norræn nöfn – nöfn á Norðurlöndum. Hefðir og endurnýjun = Nordiska namn – namn i Norden. Tradition och förnyelse handlingar från den fjortonde nordiska namnforskarkongressen i Borgarnes 11–14 augusti 2007 / redigerade av Guðrún Kvaran, Hallgrímur J. Ámundason, Jónína Hafsteinsdóttir och Svavar Sigmundsson. – Uppsala : NORNA, 2008. (NORNA-rapporter ; 84). S. 453–459.

Vuolab-Lohi, Kaarina: Sámi place names in Finland // Geographical Names as a Part of the Cultural Heritage / herausgegeben von Peter Jordan, Hubert Bergmann, Catherine Cheetham und Isolde Hausner. – Wien, 2009. (Wiener Schriften zur Geographie und Kartographie ; Bd. 18). S. 55–58.

Vuolteenaho, Jani – Ainiola, Terhi: Slang toponyms in early twentieth century Helsinki // Names in multi-lingual, multi-cultural and multi-ethnic contact : Proceedings of the 23rd international congress of onomastic sciences. August 17–22, 2008 York University Toronto, Canada / edited by Wolfgang Ahrens, Sheila Embleton, André Lapierre, with the assistance of Grant Smith, Maria Figueredo : published by York University, Toronto, Canada. – Toronto : York University, 2009. S. 1030–1035.

Vuolteenaho, Jani – Berg, Lawrence, D.: Towards Critical Toponymies // Critical Toponymies : The Contested Politics of Place Naming / ed. by Lawrence D. Berg and Jani Vuolteenaho. – Farnham : Ashgate, 2009. S. 1–18.

Yleistajuiset artikkelit – Populära artiklar

Aapala, Kirsti: Kesä kielellä // S & A : toimiston ammattilehti. – Espoo : BBM. 2009 : 4, s. 78–79.

— Loitolla loidosta (Vastine Juha Kuisman artikkeliin Kissa pöydällä) // Helsingin Sanomat. Kuukausiliite. 2009: elokuu // Helsingin Sanomat. Kuukausiliite. 2009: syyskuu.

— Metsänpeitosta metsäkeskuksiin – sanakirjojen metsäkuva // Kielikello. 2009 : 2, s. 23–25.

Ainiola, Terhi: Konferens om urbana namn i Helsingfors, augusti 2009 // Nytt om namn : meldingsblad for Norsk namnelag. – Oslo : Avdeling for namnegransking. 49 (2009), s. 34–35.

— Konferenssi kaupunkien nimistä // Hiidenkivi. 16 (2009) : 4, s. 54.

— Tvärvetenskaplig konferens om urbana namn // Språkbruk. 2009 : 3, s. 20–21.

Alanen, Timo: Lempäälä ja Vesilahti // Lempäälän joulu. – Lempäälä : Lempäälä-Seura, 2009. S. 7.

— Marekiven esiintymisestä Euran seudulla // Euran joulu. – Eura : LC Eura/Pyhäjärvi, 2009. S. 76.

— Somerolta Syvärille // Lounais-Hämeen joulu. – Forssa : Lounais-Hämeen kotiseutu- ja museoyhdistys, 2009. S. 42–43.

Eronen, Riitta: Alkuvuoden uudissanaja // Kieliviesti : ruotsinsuomalainen kielenhuollon tiedotuslehti. – Stockholm, 2009 : 2, s. 22.

— Arvo ja ammatti // Hallinto : Valtiovarainministeriön ja sisäasiainministeriön julkaisu. – Helsinki : Edita. (2009) : 3.

— Downshifting – köröttelyä ja leppostelua // Kielikello. 2009 : 1, s. 35.

— Ohjelmatekstitys: puheesta kirjoitusta // Kielikello. 2009 : 2, s. 32–33.

— Pistekirjoitusopettaja kutsumustyössään / Sari Talja. Kysymykset laatinut Riitta Eronen // Kielikello. 2009 : 1, s. 30–31.

— Syksyn sanoja Kielitoimistosta // Kieliviesti : ruotsinsuomalainen kielenhuollon tiedotuslehti. – Stockholm. 2009 : 4, s. 25.

— Taiteilija ja tyttärensä // Kielikello. 2009 : 3, s. 36.

— Tunti, tonni ja päivä // Kielikello. 2009 : 4, s. 56.

— Uudissanaterveiset Kielitoimistosta // Kieliviesti : ruotsinsuomalainen kielenhuollon tiedotuslehti. – Stockholm. 2009 : 3, s. 8.

— Uudissanaterveisiä Kielitoimistosta // Kieliviesti : ruotsinsuomalainen kielenhuollon tiedotuslehti. – Stockholm. 2009 : 1, s. 16.

— Vuoden sanat // Mitä missä milloin 2010. – Helsingissä : Otava 2009.

Eronen, Riitta – Kankaanpää, Salli: Debet ja credit polkevat kielellisiä oikeuksiamme // Helsingin Sanomat 24.10.2009 (Yleisönosasto).

Granqvist, Kimmo: Gypsy Lore Societyn vuosikokous Helsingissä // Romano boodos : Suomen mustalaislehti. – Helsinki : Mustalaislähetys. 2009 : 4, s. 14.

— Kaalengo tšimb aro ranniba // Omin sanoin. Kirjoituksia vähemmistökielten kirjallistumisesta, s. 165–166.

— Suomen romanin kirjallinen perinne ja kirjoittaminen // Omin sanoin. Kirjoituksia vähemmistökielten kirjallistumisesta, s. 155–163.

Haapanen, Minna: Hiiriä pöydällä // Kielikello. 2009 : 2, s. 34

Halonen, Mia: Islam alakoulussa : koulu kaksisuuntaisen sopeutumisen kenttänä // Nuorisotutkimus. – Helsinki : Nuorisotutkimusseura. 27 (2009) : 3 s. 33–46.

Hedman, Henry: Onko Suomen romanikieli vaarassa kadota? // Romano boodos : Suomen mustalaislehti. – Helsinki : Mustalaislähetys. 2009 : 4, s. 11.

— Romanikieli elämäni varrella // Omin sanoin. Kirjoituksia vähemmistökielten kirjallistumisesta, s. 169–170.

— Romanitšimb aro mo džiiiben // Omin sanoin. Kirjoituksia vähemmistökielten kirjallistumisesta, s. 167–168.

Heikkilä, Elina: Kirjoittamisen iloa Kotuksen kursseilta // Hiidenkivi. 16 (2009) : 3, s. 34–35.

— Lyhenteet haltuun // Kielikello. 2009 : 4, s. 21–23.

- Suomen ja englannin oikeinkirjoitus törmäyskurssilla // S & A : toimiston ammattilehti. – Espoo : BBM. 2009 : 7, s. 72–73.
- Taloaan vai taloansa? // Kielikello. 2009 : 3, s. 35.
- Heikkinen, Vesa: Miksi kieltä kannattaa tutkia? // Gerontologia. – Jyväskylä : Kasvun ja vanhenemisen tutkijat. 23 (2009) : 1, s. 46–47.
- Suomi / Vesa Heikkinen ja Marja Heikkinen // Ruma kuin apinan kainalo / Robert Vanderplank ; suomentanut Joel Kontro. – Helsingissä : Otava, 2009. S. 124–131.
- Huhtamäki, Martina: "Dialekterna håller inte på att dö ut – de omformas" // Språkbruk. 2009 : 3, s. 17–19.
- Språklig och biologisk mångfald hör ihop // Språkbruk. 2009 : 1, s. 22–23.
- Hurta, Heikki: Saitko kelvon selkäsaunan? // Kielikello. 2009 : 3, s. 39.
- Hyvärinen, Riitta: Erisnimet – isolla vai pienellä? // Tuhti : Tullin henkilöstölehti. – Helsinki : Tullihallitus. 2009 : 1.
- Kehity kehityskeskusteluissa // S & A : toimiston ammattilehti. – Espoo : BBM. 2009 : 6, s. 30–31.
- Kelvottomista kalvoista dynaamisiin dioihin – sisältöä ja havainnollisuutta esityksiin // Tuhti : Tullin henkilöstölehti. – Helsinki : Tullihallitus. 2009 : 3.
- Kielletyt lyhenteet // Kielikello. 2009 : 4, s. 43.
- Millainen blogi huomataan? // S & A : toimiston ammattilehti. – Espoo : BBM. 2009 : 6, s. 78–79.
- Oikein Hyvää Alkanutta Vuotta! // Tuhti : Tullin henkilöstölehti. – Helsinki : Tullihallitus. 2009 : 1, s. 7.
- Raskaista lauseista kevyttä kuultavaa // Kielikello. 2009 : 1, s. 33.
- Sanoa, todeta vai hehkuttaa? // Kielikello. 2009 : 3, s. 37.
- Sanoi hän // Kielikello. 2009 : 3, s. 37.
- Sulkeiden käyttö haastatteluissa // Kielikello. 2009 : 2, s. 41.
- Suolantia, anglismeja ja fingelskaa // Tuhti : Tullin henkilöstölehti. – Helsinki : Tullihallitus. 2009 : 4.
- Sähköposti – renki vai isäntä? // Tuhti : Tullin henkilöstölehti. – Helsinki : Tullihallitus. 2009 : 2, s. 6.
- Tasa-arvo kuuluu miehellekin! // Hiidenkivi. 16 (2009) : 2, s. 4–5.
- Terveiset tullista vai Tullista? // Tuhti : Tullin henkilöstölehti. – Helsinki : Tullihallitus. 2009 : 6.
- Virkatekstiä – "Pääsy pihalle tapahtuu takaovesta" // Tuhti : Tullin henkilöstölehti. – Helsinki : Tullihallitus. 2009 : 5.
- Hyvärinen, Riitta – Lauerma, Petri: Kuka keksi sisäolennon? // Kielikello. 2009 : 2, s. 39.
- af Hällström-Reijonen, Charlotta: Ledare // Språkbruk. 2009 : 1, s. 3.
- Ledare // Språkbruk. 2009 : 2, s. 3.
- Ledare // Språkbruk. 2009 : 3, s. 3.
- Ledare // Språkbruk. 2009 : 4, s. 3.
- Återupplivning av glömda ord // Språkbruk. 2009 : 3, s. 29.
- Hänninen, Anneli: Kieli, perinteet ja korkeat aatteet. Stipendiaattikerääjä Astrid Reponen // Pirta. – Helsinki : Kalevalaisten naisten liitto. 48 (2009) : 3, s. 26–27.
- Murrettä ja muistoja // Hiidenkivi. 16 (2009) : 6, s. 38–39.
- Perinteen tallentaminen harrastuksena. Murresanaston ja kansanperinteen kerääjä Anna Oikari // Pirta. – Helsinki : Kalevalaisten naisten liitto. 48 (2009) : 2, s. 24–25.
- Joki, Leena: Ark., murt. ja SP? – Sanakirjan lyhenteistä // Kielikello. 2009 : 4, s. 41–42.
- Tverin murteet, tutut ja tuntemattomat // Karjalan heimo. – Helsinki : Karjalan sivistysseura. 2009 : 9–10, s. 133–135.
- Kankaanpää, Salli: Hallinnon suomen kielen tulevaisuus // Hallinto : Valtiovarainministeriön ja sisäasiainministeriön julkaisu. – Helsinki : Stellatum. (2009) : 4, s. 36–37.
- Omistusliitteet kuuluvat yleiskieleen // Kielikello. 2009 : 3, s. 34–35.
- Kankaanpää, Salli – Paikkala, Sirkka: Miksi virastolle ei kelpaa suomenkielinen nimi? // Helsingin Sanomat, Mielipide 16.12.2009.
- Klemettinen, Riina: Kaikki muumit laaksossa // Kielikello. 2009 : 2, s. 35.
- Katsomo liekeissä // Kielikello. 2009 : 4, s. 50.
- Kuka tappoi ajan? // Kielikello. 2009 : 3, s. 31 (Jokisen eväät).
- Puun ja kuoren välissä // Kielikello. 2009 : 1, s. 36.
- Kolehmainen, Taru: Haltija vai haltia? // Kielikello. 2009 : 1, s. 16–18.
- Kielenhuoltoa svetisismien varjossa // Kielikello. 2009 : 3, s. 11–15.
- Kielipoliittinen toimintaohjelma suomen kielen turvaksi. Keski-Häme 6.8.2009.
- Laulajan kanssa esiintyy säestäjä, ei pianisti // Helsingin Sanomat. 13.8.2009 (Mielipide).
- Lyhenteiden loppupiste // Kielikello. 2009 : 4, s. 14–17.
- Oikeakielisyytyön mallia natsi-saksan varjossa // Hiidenkivi. 16 (2009) : 5, s. 24–27.
- Pipliasuomesta yleissuomeen // Kielikello. 2009 : 2, s. 13–16.
- Veikkaamisen vanhuudesta // Hiidenkivi. 16 (2009) : 2, s. 53.
- Korhonen, Riitta: Että ja letkeät lainat. Suoraa, epäsuoraa ja rennon väljää puheen raportointia // Kielikello. 2009 : 3, s. 27–30.
- Lauerma, Petri: 1809 ja suomen kielen kehitys // Kieliviesti : ruotsinsuomalainen kielenhuollon tiedotuslehti. – Stockholm. 2009 : 2, s. 13–16.
- Lauerma, Petri – Länsimäki, Maija: Yksisilmäisyyttä vastaan (vastine Susan Heikkisen SK:ssa 50/2008 mediakolumnipalstallaan julkaisemaan kirjoitukseen "Yksisilmäiset puolustajat") // Suomen Kuvalehti. – Helsinki. 2009 : 1, s. 60.
- Länsimäki, Maija: Isän äidin kummin kaima // Pirta. – Helsinki : Kalevalaisten naisten liitto. 48 (2009) : 4, s. 35.
- Kielen rajoja // Pirta. – Helsinki : Kalevalaisten naisten liitto. 48 (2009) : 1, s. 21.

- Kosiaiset, kihlajaiset ja kuuliaiset // Pirta. – Helsinki : Kalevalaisten naisten liitto. 48 (2009) : 2, s. 23.
- Rukin paikkaa katsomassa // Pirta. – Helsinki : Kalevalaisten naisten liitto. 48 (2009) : 3, s. 25.
- Maamies, Sari: Huolellisuus ja tarkkaavaisuus // Kielikello. 2009 : 1, s. 41.
- Ja rapiat päälle // Kielikello. 2009 : 1, s. 41.
- Kielen ja maailman kohtaamisia // Kielikello. 2009 : 1, s. 3.
- Mennään AVI:oon! // Kielikello. 2009 : 4, s. 3.
- Riehuja saatiin kaadettua maahan // Kielikello. 2009 : 4, s. 56.
- Suomen kielen tulevaisuus // Kielikello. 2009 : 2, s. 3.
- Tekemäni matka: omistusliitteen tarve ja paikka // Kielikello. 2009 : 3, s. 36.
- Toimintaohjelmasta tosielämään // Kielikello. 2009 : 3, s. 3.
- Tutkijat seurasivat 18 000:ta tanskalaista // Kielikello. 2009 : 3, s. 40.
- Uusi puheenjohtaja esittäytyy // Kielikello. 2009 : 3, s. 4–6.
- Maamies, Sari – Moilanen, Raija: Verkko-osoitteen taivuttaminen // Kielikello. 2009 : 1, s. 39.
- Manni-Lindqvist, Tiina: Aleksis Kiven kadulta Pikku Huopalahteen // Kielikello. 2009 : 1, s. 34.
- Martola, Nina: Lexikografisk flora // Språkbruk. 2009 : 2, s. 25–26.
- Ordboksakta // Språkbruk. 2009 : 2, s. 35–37. Ilm. myös <URL: <http://www.kotus.fi/index.phtml?!=sv&s=3347>>
- Mikkola, Riikka: Crossmedia // Kielikello. 2009 : 4, s. 51.
- Nuolijärvi, Pirkko: Kirjallistuminen kielisosiologisena ja sosiolingvistisenä ilmiönä // Omin sanoin. Kirjoituksia vähemmistökielten kirjallistumisesta, s. 19–26.
- Kotimaisten kielten tutkimuskeskuksen kuulumisia // Kieliviesti : ruotsinsuomalainen kielenhuollon tiedotuslehti. – Stockholm. 2009 : 1, s. 21–22.
- Sanastokeskus TSK:n 35-vuotisjuhlaseminaarin avaussanat 29.10.2009 (E. Summary: Opening words in 35th anniversary) // Terminfo. – Helsinki : Tekniikan sanastokeskus. 2009 : 4, s. 10–11, 25–26.
- Språkdeklarationens mål och Importordsprojektets resultat // Språk i Norden 2009. S. 37–44.
- Suomen kielen tulevaisuus on jokaisen asia // Kielikello. 2009 : 2, s. 4–7
- Termin kotipaikka (E. Summary: Where terms live) // Terminfo. – Helsinki : Tekniikan sanastokeskus. 2009 : 2, s. 9, 24.
- Tieteen kielivalinnat ja yhteiskunta // A propos. – Helsinki : Suomen Akatemia. 29.4.2009.
- Nuolijärvi, Pirkko – Laitinen, Lea: Suomen kieli selviää yhteisvoimin (Vastine Kimmo Pietiläisen artikkeliin Oppineiden ylimieli tuhoaa suomea // Tieteessä tapahtuu 8/2008, s. 46–47) // Tieteessä tapahtuu. – Helsinki : Tieteellisten seurain valtuuskunta. 2009 : 1, s. 44–46.
- Nuolijärvi, Pirkko – Tiittula, Liisa – Paloposki, Outi: Kääntäjien taito näkyy tekstin laadussa // Helsingin Sanomat. 31.3.2009.
- Nuutinen, Liisa: Hymiö // Kielikello. 2009 : 4, s. 55.
- Olthuis, Marja-Liisa: Kirjakieli ja sen synty — inarinsaamen näkökulma // Omin sanoin. Kirjoituksia vähemmistökielten kirjallistumisesta, s. 91–107.
- Mii kirjekieliä lii já maht tot šadda? // Omin sanoin. Kirjoituksia vähemmistökielten kirjallistumisesta, s. 75–89.
- Orava, Eva: Samarbete är givande och skamlöst roligt! // Språkbruk. 2009 : 4, s. 13–15.
- Paikkala, Sirkka: Bolivian monikansainen valtio // Kielikello. 2009 : 3, s. 32.
- Korealaiset henkilönnimet // Kielikello. 2009 : 3, s. 39.
- Kunta, kaupunki ja pitäjä // Kielikello. 2009 : 3, s. 18–20.
- Kunta, kaupunki ja pitäjä // Kuntalehti. – Helsinki : KL-Kustannus. (2009) : 15, s. 36–37 (Tieto plus, Kielenhuolto).
- Nimibyrokraatia – kunnallisten liikelaitosten nimet // Kielikello. 2009 : 2, s. 30–31.
- Nimibyrokraatia – kunnallisten liikelaitosten nimet // Kuntalehti. – Helsinki : KL-Kustannus. 2009 : 17, s. 36–37 (Tieto plus, Kielenhuolto).
- Oikea nimi oikeaan paikkaan // Kielikello. 2009 : 4, s. 5.
- Sammatin pojasta Lohjan pojaksi? Kuntien nimenmuutokset vuonna 2009 // Kielikello. 2009 : 1, s. 4–8.
- Paikkala, Sirkka – Länsimäki, Maija: Ali-Kerava vai Alikerava? // Keski-Uusimaa. – Kerava : Keski-Uusimaa. 5.11.2009.
- Paikkala, Sirkka – Paikkala, Jarmo: Pasasten suvun ja sukunimen synty // Pasasen suku. I osa / Jarmo Paikkala. – [Viitasaari] : Pasasten sukuseura, 2009. S. 6–11.
- Partanen, Heidi: Avatar // Kielikello. 2009 : 2, s. 40.
- Nauhoitearkisto 50-vuotias // Kielikello. 2009 : 2, s. 36.
- Sosiaalinen eli yhteisöllinen media // Kielikello. 2009 : 3, s. 33.
- Partanen, Heidi – Eronen, Riitta: Kielitoimiston puhelinneuvonnan asiakaskysely // Kielikello. 2009 : 3, s. 32.
- Piehl, Aino: Euroopan parlamentin ryhmien nimet ja lyhenteet // Kielikello. 2009 : 4, s. 18–20.
- Europuolueet käyvät eurovaaleihin // Virallinen lehti. 6.5.2009 (Hyvää virkakieltä -palsta). Ilm. myös: <URL: <http://www.kotus.fi/index.phtml?s=3186>>.
- Teholaatua // Virallinen lehti. 30.9.2009 (Hyvää virkakieltä -palsta). Ilm. myös: <URL: <http://www.kotus.fi/index.phtml?s=3342>>.
- Tuhansien tulkkien työmaa // Kielikello. 2009 : 3, s. 25–26.
- Virkakieli Meksikon // Kielikello. 2009 : 1, s. 32.
- Piehl, Aino – Räsänen, Matti – Kankaanpää, Salli: Kohti parempaa säädöskieltä // Kielikello. 2009 : 2, s. 19–22.
- Pyhälähti, Minna: Kelaan ja Yleen // Kielikello. 2009 : 4, s. 55.
- Pöytäkirjat ja kokousmuistiot helppolukuisiksi // S & A: toimiston ammattilehti. – Espoo : BBM. 2009 : 5, s. 90–91.
- Pyhäniemi, Saija 2009: Lapsia hoidetaan myös paperityönä. Hyvinvointikatsaus 4/2009, s. 42–43.
- Miten ja milloin päiväkodeissa kirjoitetaan? Opettaja 47/2009.

- Reuter, Mikael: Namn på och i sammanslagna kommuner // *Språkbruk*. 2009 : 1, s. 37–38.
- Nordiskt språksamarbete via de nordiska språkmötena sedan 1954 – har de varit till nytta för språkvård och språkforskning? // *Språk i Norden*. S. 199–213.
- Ruppel, Klaas: Esipuhe = Ovdasáhka = Ovdásaaahá = Alggsää´n = Naaluno rakkiba // *Omin sanoin*. Kirjoituksia vähemmistökielten kirjallistumisesta, s. 7–16.
- Flaami vai hollanti? (Vastine Lieven Ameenlin artikkeliin // *Hiidenkivi* 3/2009) // *Hiidenkivi*. 16 (2009) : 4, s. 51.
- Räsänen, Matti: Valtion keskushallinnon virastojen ja laitosten nimet ja lyhenteet // *Kielikello*. 2009 : 4, s. 37–40.
- Valtionhallinnon henkilöstönvähentämishjelma // *Virallinen lehti*. 30.1.2009 (Hyvää virkakieltä -palsta). Ilm. myös: <URL: <http://www.kotus.fi/index.phtml?s=3009>>.
- Virkakieli ja nimet // *Virallinen lehti*. 25.11.2009 (Hyvää virkakieltä -palsta). Ilm. myös: <URL: <http://www.kotus.fi/index.phtml?s=3009>>.
- Salonen, Minna: Jokioista vai Jokioisia? // *Kielikello*. 2009 : 1, s. 40.
- Maiden nimet – monikielinen verkkojulkaisu // *Kielikello*. 2009 : 4, s. 44–46.
- Meren ja Merin – suku- ja etunimien taiputuksesta // *Kielikello*. 2009 : 2, s. 29.
- Miten taipuvat ELY, AVI ja Palkeet? // *Kielikello*. 2009 : 4, s. 40.
- Savolainen, Leena: Viittomakielten kirjallistuminen Suomessa // *Omin sanoin*. Kirjoituksia vähemmistökielten kirjallistumisesta, s. 177–212.
- Suutari, Toni: Ljud ur det förflutna kan åter avlyssnas // *Nordisk arkivnyt*. – Reykjavik : Þjóðskjalasafn Íslands. 54 (2009 : 3), s. 12–13.
- Menneisyyden äänet kuultaviksi // *Akti* : Arkistolaitoksen asiakaslehti. – Helsinki : Arkistolaitos. 2009 : 1, s. 9..
- Tiililä, Ulla: Hyvinvointi on myös kielitaidon varassa // *Hyvinvointikatsaus*. – Helsinki : Tilastokeskus. 2009 : 1, s. 35–38.
- Kiire ja tekstimallit hyvän kielen esteenä // *Kieliviesti* : ruotsinsuomalainen kielenhuollon tiedotuslehti. – Stockholm. 2009 : 1, s. 13–15.
- Mrs vai mrs Jones? // *Kielikello*. 2009 : 4, s. 54.
- Palvelut paperisodan päässä // *Gerontologia*. – Jyväskylä : Kasvun ja vanhenemisen tutkijat. 23 (2009) : 2, s. 128–129.
- Torikka, Marja: Lippu vaihtui tangossa // *Karjalan heimo*. – Helsinki : Karjalan sivistysseura. 2009 : 9–10, s. 146–148.
- Vaattovaara, Johanna: Haminan rauhan raja on kielellisen itsetunnon raja // *Hiidenkivi*. 3/2009, s. 27–29.
- Meänkielen kaiku Suomen puolella // *Met Avisi*. 8/2009, s. 22.
- Seniorin kiekaisu // *Gerontologia*. – Jyväskylä : Kasvun ja vanhenemisen tutkijat. 23 (2009) : 4, s. 237–238.
- Vaula, Sari: Huom.! // *Kielikello*. 2009 : 4, s. 54.
- Kätevästi käyntikortilla // *S & A* : toimiston ammattilehti. – Espoo : BBM. 2009 : 5 s. 42.
- Muutos suuntanumeron merkitsemiseen // *Kielikello*. 2009 : 2, s. 40.
- Selkeä teksti helpottaa lukemista // *S & A* : toimiston ammattilehti. – Espoo : BBM. 2009 : 8 s. 70–71.
- Sulavasti sähköpostilla // *S & A* : toimiston ammattilehti. – Espoo : BBM. 2009 : 1 s. 78–79.
- Viertiö, Annastiina: Kirjakieli työkielenä // *S & A* : toimiston ammattilehti. – Espoo : BBM. 2009 : 5, s. 70–71.
- Sanajärjestyksen tulee edetä tutusta uuteen // *Helsingin Sanomat*. 25.7.2009.
- Voutilainen, Eero: Sanat laskukoneessa // *Kielikello*. 2009 : 3, s. 38.
- Vuolab-Lohi, Kaarina: Saamenkieliset paikannimet Suomessa ja Norjassa // *Omin sanoin*. Kirjoituksia vähemmistökielten kirjallistumisesta, s. 147–151.
- Vuolab-Lohi, Káre: Sámi báikenamat Suoma ja Norgga bealde Máhcadettiinan // *Omin sanoin*. Kirjoituksia vähemmistökielten kirjallistumisesta, s. 137–146.
- Westerberg, Pia: Nordiskt språkmöte på Haiko // *Språkbruk*. 2009 : 3, s. 27–28.
- Äikäs, Monica: Får vi skriva säjer, dej och ska? Om kortformer och vardagliga former i skrift // *Arena för modersmål och litteratur* : medlemsblad för Svenska modersmålslärafröreningen i Finland. – Helsingfors : Svenska modersmålslärafröreningen i Finland. 2009 : 2, s. 20.
- Skrivregler // *Arena för modersmål och litteratur* : medlemsblad för Svenska modersmålslärafröreningen i Finland. – Helsingfors : Svenska modersmålslärafröreningen i Finland. 2009 : 1, s. 20.
- Språk är inte matematik // *Arena för modersmål och litteratur* : medlemsblad för Svenska modersmålslärafröreningen i Finland. – Helsingfors : Svenska modersmålslärafröreningen i Finland. 2009 : 3, s. 24.

Arvostelut – Recensioner

- Ainiala, Terhi: Kadunnimien osaaminen (Arv. teos: I gatuplanet: Namnbrukarperspektiv på gatunamn i Stockholm / Carina Johansson. – Uppsala, 2007) // *Virittäjä*. – Helsinki : Kotikielen seura. 113 (2009) : 1, s. 153–160.
- Recension (Arv. teos: Theory and typology of proper names / by Willy Van Langendonck. – Berlin ; New York, 2007) // *Studia anthroponymica Scandinavica*. – Uppsala : Swedish Science Press [distr.]. 27 (2009), s. 151–156.
- Recension (Arv. teos: I gatuplanet: Namnbrukarperspektiv på gatunamn i Stockholm / Carina Johansson. – Uppsala, 2007) // *Namn och bygd*. – Uppsala. 96 (2008), s. 151–157.
- Suku elää suvun nimissä (Arv teos: Suvun nimissä : nimenannon käytännöt Sisä-Suomessa 1700-luvun alusta 1950-luvulle / Sofia Kotilainen. – Helsinki, 2008) // *Hiidenkivi*. 16 (2009) : 3, s. 50.
- Fransman, Jessica: Finlandssvensk = tvåspråkig? (Recension av: Ärans och hjältarnas språk : trender och traditioner i svenskan / Lars Melin. – Stockholm, 2009) // *Språkbruk*. 2009 : 3, s. 38–39.
- af Hällström-Reijonen, Charlotta: Språket är teknikberoende (Recension av: Tekniken bakom språket / red. Rickard Domeij. – Stockholm, 2008) // *Språkbruk*. 2009 : 2, s. 34–35.
- Språkvårdsexposé i litteratursällskapets årsbok (Recension av: Historiska och litteraturhistoriska studier ; 84)

- // Språkbruk. 2009 : 3, s. 39–40.
- af Hällström-Reijonen, Charlotta – Kristiansson-Seppälä, Anna-Liisa – Piehl, Aino: Ny språklitteratur. Finland // Språk i Norden 2009. S. 276–290.
- Svensk-finska kulturförbindelser och gemensamma språk (Recension av: Svensk-finska kulturförbindelser under åttahundra år / Jonas Nordin (red.), 2009) // Språkbruk. 2009 : 4, s. 39–40.
- Joki, Leena: Sano se karjalaksi (Arv. teos: Sanakirja suomi–karjala / Ljudmila Markianova ja Raija Pyöli. – Kuopio, 2008) // Hiidenkivi. 16 (2009) : 4, s. 43.
- Klemettinen, Riina – Martola, Nina: Liten svensk-finsk idiomordbok (Arv. teos: Ruotsi–suomi-idiomisanakirja / Birgitta Viljanen, Kari Viljanen. – Helsinki, 2008) // LexicoNordica. – Oslo : Nordisk forening for leksikografi. 16 (2009), s. 325–334.
- Lappalainen, Hanna: Tyylikästä identiteettitutkimusta (Arv. teos: Style and social identities : alternative approaches to linguistic heterogeneity / edited by Peter Auer. – Berlin, 2007) // Virittäjä. – Helsinki : Kotikielen seura. 113 (2009) : 4, s. 619–626.
- Martola, Nina: Liten svensk-finsk idiomordbok (Recension av: Ruotsi-suomi-idiomisanakirja / päätoimittaja: Birgitta Viljanen och Kari Viljanen. – Jyväskylä, 2008) // Språkbruk. 2009 : 1, s. 25–27.
- En ny svensk definitionsordbok (Recension av: Svensk ordbok / utgiven av Svenska Akademien. – Norstedts, 2009) // Språkbruk. 2009 : 4, s. 32–35.
- Orava, Eva: SAOL genom tiderna (Recension av: SAOL och tidens flykt. Några nedslag i ordlistans historia / Martin Gellerstam (red.). – Stockholm, 2009) // Språkbruk. 2009 : 4, s. 37–38.
- Tammerfors som språkgemenskap (Recension av: Tampere kieliyhteisönä / Harry Lönnroth (red.). – Helsingfors, 2009) // Språkbruk. 2009 : 4, s. 39.
- Paikkala, Sirkka: In the Name of the Family (Arv. teos: Suvun nimissä : nimenannon käytännöt Sisä-Suomessa 1700-luvun alusta 1950-luvulle / Sofia Kotilainen. – Helsinki, 2008) // Ethnologia Fennica. – Helsinki : Seurasäätiön Foundation. 36 (2009), s. 85–87.
- Räsänen, Matti: Perusteellinen opas lainlaatioille (Arv. teos: Lain kirjain / Matti Niemivuo. – Helsinki, 2008) // Kielikello. 2009 : 2, s. 38.
- Sandström, Caroline: Dialekt i östra Nyland (Recension av: Dialekt i östra Nyland. Fältarbete i Liljendal med omnejd / redigerad av Helena Palmén, Caroline Sandström & Jan-Ola Östman. – Helsingfors, 2008) // Språkbruk. 2009 : 1, s. 32–33.
- Litteratur (Recension av: Från drasut till bracknut. Studier tillägnade Gerd Eklund på 65-årsdagen den 23 oktober 2007. – Uppsala, 2007) // Svenska landsmål och svenskt folkliv. – Stockholm, 2008. S. 165–166.
- Slotte, Peter: Godbitar ur det åländska ordskafferiet (Recension av: Åländska ord till vardags och finbärs. PQR-kultur / Ralf Svenblad) // Språkbruk. 2009 : 1, s. 27–28.
- Ny etymologisk ordbok – mer definition än etymologi (Recension av: Norstedts etymologiska ordbok / Birgitta Ernby. – Stockholm, 2008) // Språkbruk. 2009 : 2, s. 29–33.
- Torikka, Marja: Sanakirja ammattilaisten otteella (Arv. teos: Sanakirja suomi–karjala / Ljudmila Markianova, Raija Pyöli. – Kuopio, 2008) // Karjalan heimo. – Helsinki : Karjalan sivistysseura. 2009 : 1–2, s. 17–18.
- Vaattovaara, Johanna: Johdatus tieteellisiin välimaastoihin (Arv. teos: Tieteiden välissä? : johdatus monitieteisyyteen, tieteidenvälisyyteen ja poikkitieteisyyteen / Heikki Mikkeli, Jussi Pakkasvirta. – Helsinki, 2007) // Virittäjä. – Helsinki : Kotikielen seura. 113 (2009) : 2, s. 258–261.
- Voutilainen, Eero: Kielitieteen aakkoset (Arv. teos: Kieltä kohti / Tiina Onikki-Rantajääskö ja Mari Siirainen (toim.). – Helsinki, 2008) // Kielikello. 2009 : 2, s. 37.

Kielipalstoja – Språkkolumner

Kauden murre <URL: <http://www.kotus.fi/index.phtml?s=602>>

Joulusahti ja muita jouluvalmisteluja – Nurmijärven murrenäyte (21.12.2009)haastattelijat: Terho Itkonen ja Pirjo Itkonen ; litterointi ja ääninäytteet: Eeva Yli-Luukko ; Kartat: Anneli Hänninen ; toimitus: Raija Miikkulainen ja Helinä Uusitalo.

Karhunpurema parani pihkalla – Savukosken murrenäyte tekstinä ja äänitteinä: Karhun ilmeet (ääninäyte 1) ja Paini karhun kanssa (ääninäyte 2) (real audio -tiedostoina) // litterointi ja ääninäytteet: Eeva Yli-Luukko ; kartat: Anneli Hänninen ; toimitus: Raija Miikkulainen.

Kieli-ikkuna // Helsingin Sanomat. Ilm. myös: // < URL: <http://www.kotus.fi/index.phtml?s=427> >

Aapala, Kirsti: Kärpästen herraksi // Helsingin Sanomat. 9.8.2009, s. C2.

— Tuoksut vanamon // Helsingin Sanomat. 2.8.2009, s. B2.

Eronen, Riitta: Kestävät pisteet // Helsingin Sanomat. 25.1.2009, s. C2.

— Resurssina englantia // Helsingin Sanomat. 15.3.2009, s. C2.

Hamunen, Markus: Kesäistä lyllyttelyä // Helsingin Sanomat. 13.9.2009, s. C2.

Hurta, Heikki: Minun järkeni mukaan // Helsingin Sanomat. 18.1.2009, s. C3.

Joki, Leena: Zilliacus ja Guzenina Z-junassa // Helsingin Sanomat. 19.4.2009, s. C2.

— Petollisia ystäviä // Helsingin Sanomat. 22.3.2009, s. C2.

Kankaanpää, Salli: Suomeksi Euroopan unionissa // Helsingin Sanomat. 5.7.2009.

Klemettinen, Riina: Kielipulmia ratkottavaksi – vai ratkottaviksi? // Helsingin Sanomat. 29.3.2009, s. C2.

Kolehmainen, Taru: Hammaspeikkojen happohyökkäys // Helsingin Sanomat. 1.2.2009, s. C5.

— Lehteriltä parvekkeelle // Helsingin Sanomat. 5.4.2009, s. C3.

— Lottoa ennen ja nyt // Helsingin Sanomat. 3.5.2009, s. C2.

Lappalainen, Hanna: No terve! // Helsingin Sanomat. 26.4.2009, s. C2.
 Länsimäki, Maija: Inhimillinen ihminen // Helsingin Sanomat. 31.5.2009, s. C2.
 — Laskiaisrokkia ja häntäpuuroa // Helsingin Sanomat. 22.2.2009, s. C2.
 — Näärännäppy silmässä // Helsingin Sanomat. 4.1.2009, s. C2.
 — Siskokset ja samikset // Helsingin Sanomat. 15.2.2009, s. C2.
 — Sunnuntailapsen pyhäkengät // Helsingin Sanomat. 30.8.2009, s. C2.
 — Tähdet loistavat // Helsingin Sanomat. 11.1.2009, s. C2.
 — Viisaskin menee vipuun // Helsingin Sanomat. 24.5.2009, s. C2.
 Nuolijärvi, Pirkko: Suomen kielen puolesta // Helsingin Sanomat. 28.6.2009, s. C2.
 Nuutinen, Liisa: ETYJin jälkeen // Helsingin Sanomat. 8.2.2009, s. C2.
 — Laukkaleipää // Helsingin Sanomat. 8.3.2009, s. C2.
 — Monen monta Mattia // Helsingin Sanomat. 1.3.2009, s. C2.
 — Rapsakkaa olutta kesähelteillä // Helsingin Sanomat. 19.7.2009, s. C2.
 — Sinipunaista // Helsingin Sanomat. 17.5.2009, s. C2.
 Paikkala, Sirkka: Äitiensä Eläintarhassa // Helsingin Sanomat. 10.5.2009, s. C2.
 Partanen, Heidi: Ankkurit ylös! // Helsingin Sanomat. 13.7.2009, s. C2.
 Voutilainen, Eero: Kaiken kansan blogi // Helsingin Sanomat. 14.6.2009, s. C2.

Kielijuttu

Heikkinen, Vesa: Aihetta blogiin // Lapin Kansa. 26.9.2009, s. 5.
 — Alennustiloja // Lapin Kansa. 9.1.2009, s. 5.
 — ”Että koska” ja muuta normiriemua // Lapin Kansa. 5.11.2009, s. 5.
 — Huoltosuhteen suhteellisuudesta // Lapin Kansa. 14.3.2009, s. 5.
 — Kielen voimattomuus // Lapin Kansa. 24.8.2009, s. 5.
 — Kieli on ihmisen kieli, mutta kädet ovat koneen kädet // Lapin Kansa. 7.8.2009, s. 5.
 — Perimmäisiä kysymyksiä // Lapin Kansa. 10.4.2009, s. 5.
 — Syntyjä syvältä // Lapin Kansa. 29.12.2009, s. 5.
 — Taudin nimi // Lapin Kansa. 18.5.2009, s. 5.
 — Totuus tutista // Lapin Kansa. 6.2.2009, s. 5.
 — Verkon silmä // Lapin Kansa. 16.6.2009, s. 5.
 Tiilikä, Ulla: Muista osta! // Lapin Kansa. 12.11.2009, s. 5.
 — Perustele! // Lapin Kansa. 27.2.2009, s. 5.
 — Skool kielipolitiikalle! // Lapin Kansa. 30.5.2009, s. 5.
 — Teknisen saneerauksen keskeltä // Lapin Kansa. 3.10.2009, s. 5.
 — Tiedonhallintaa kerrakseen // Lapin Kansa. 29.3.2009, s. 5.
 — Työssäoppija vai työssäantaja? // Lapin Kansa. 6.12.2009, s. 5.
 — Unta, tarinaa, totta – vai todiste? // Lapin Kansa. 15.8.2009, s. 5.
 — Vastakkaisuuksien maailma // Lapin Kansa. 24.1.2009, s. 5.
 — Vihaista viestintää // Lapin Kansa. 30.8.2009, s. 5.
 — Virkakieli tunkee päiväkoteihinkin // Lapin Kansa. 30.10.2009, s. 5.
 — Voi vaapukkaa! // Lapin Kansa. 17.6.2009, s. 5.
 — Ylimääräiset kirjaimet ja hävinneet viestit // Lapin Kansa. 25.4.2009, s. 5.
 Voutilainen, Eero: Nimi ja vapaus // Lapin Kansa. 28.11.2009, s. 5.
 — Titteli – leima ihmisessä // Lapin Kansa. 12.8.2009, s. 5.

Kielipakinat 2009 YLE Radio 1:ssä <URL: <http://www.kotus.fi/index.phtml?s=3301> >

Eronen, Riitta: Mitä pienet edellä, sitä isot perässä (10.7.2009).
 Heikkinen, Vesa: Nuorten poliittinen kielenkäyttö (24.7.2009).
 Pyhälähti, Minna: Kielipoliiseja nuorten naamakirjassa (3.7.2009).

Kurkistin // Hiidenkivi

Ainiala, Terhi: Nimistöntutkija: Ihan Aarre vaan? // Hiidenkivi. 16 (2009) : 6, s. 42.
 — Nimistöntutkija: Kirjojemme Matit // Hiidenkivi. 16 (2009) : 3, s. 43.
 — Nimistöntutkija: Kouluun, asteelle, hourulaan // Hiidenkivi. 16 (2009) : 4, s. 41.
 — Nimistöntutkija: Läheinen lähiö // Hiidenkivi. 16 (2009) : 1, s. 43.
 — Nimistöntutkija: Näkämäiden laulut // Hiidenkivi. 16 (2009) : 5, s. 43.
 — Nimistöntutkija: Paras nimi lapselle // Hiidenkivi. 16 (2009) : 2, s. 42.
 Eronen, Riitta: Ajan sana: Arpomista ja säätämistä // Hiidenkivi. 16 (2009) : 3, 42.
 — Ajan sana: Feissarin kanssa kasvokkain // Hiidenkivi. 16 (2009) : 2, 43.
 — Ajan sana: Glamourkissa ja mediaeläin // Hiidenkivi. 16 (2009) : 1, 44.
 — Ajan sana: Juustohöylästä giljotiiniin // Hiidenkivi. 16 (2009) : 5, 42.
 — Ajan sana: Mukavuusalueella // Hiidenkivi. 16 (2009) : 6, s. 43.
 — Ajan sana: Tervehdys Virkasta! // Hiidenkivi. 16 (2009) : 4, 40.

Kuukauden kielijutut <URL: <http://www.kotus.fi/index.phtml?s=731> >

Eronen, Riitta: Pisteillä luku- ja kirjoitustaito (tammikuu).
 Heikkilä, Elina: Pikkujoulumenuehdotuksen äärellä – yhdyssanoja yhdyssanoista (joulukuu).

Hyvärinen, Riitta: Sienet koppaan! (syyskuu).
Kankaanpää, Salli: Ja-sana virkkeen alussa (maaliskuu).
Kolehmainen, Taru: Montako sijamuotoa? (huhtikuu).
Partanen, Heidi: Peterbald, kuriilienbobtail ja siperiankissa (elokuu) .
— Yhteisöllinen mieluummin kuin sosiaalinen media (lokakuu).
Pyhålahti, Minna:Houkuttelevan kutsun tyyli ja sävy (helmikuu).
Vaula, Sari: Lomamatkaillaanko Keski-Eurooppaan! (kesåkuu) .
— Tähtien lumoissa (marraskuu).
Viertö, Annastiina: Henkilönnimet kuvallisessa käytössä (toukokuu).
— Ritolat ja vanhaset (heinåkuu).

Månadens ord 2009 <URL: <http://www.kotus.fi/index.phtml?l=sv&s=2993>>

Halka (januari).
Raseborg (februari).
Menföre (mars).
Påsk (april).
Låmna (maj).
Johanne och midsommar (juni).
Lathund (juli).
Cellbostad och boxbostad (augusti).
Sol (september).
1808–1809 års krig (oktober).
Illväder (november).
Tjocka slåkten (december).

Reuters ruta // Hufvudstadsbladet. – Helsingfors : Hufvudstadsbladet. ISSN 0356-0724.

<URL: <http://www.kotus.fi/index.phtml?l=sv&s=2978> >

Reuter, Mikael: Besvärligt // Hufvudstadsbladet. 9.7.2009.
— Bli inte chockerad – ta till tacka med vad du får // Hufvudstadsbladet. 9.4.2009.
— Det svenska Folkpartiet FP och Svenska folkpartiet SFP // Hufvudstadsbladet. 28.1.2009.
— Fåltmarskalken och skattesatsen // Hufvudstadsbladet. 21.8.2009.
— Föredrag och förelåsning // Hufvudstadsbladet. 21.5.2009.
— I flera repriser? // Hufvudstadsbladet. 18.2.2009.
— Innan och förrån // Hufvudstadsbladet. 13.3.2009.
— Klickfullt och stickmörkt // Hufvudstadsbladet. 23.7.2009.
— Lapp på luckan när tävlingen går av stapeln // Hufvudstadsbladet. 6.1.2009.
— Mer om ta till tacka // Hufvudstadsbladet. 28.4.2009.
— Nagu Berghamn och Västanfjärd i Kimitoöns kommun // Hufvudstadsbladet. 5.2.2009.
— Returtrafiken // Hufvudstadsbladet. 25.6.2009.
— Skriva ut sig och skriva in sig // Hufvudstadsbladet. 18.3.2009.
— Två glassar? // Hufvudstadsbladet. 5.11.2009.
— Tågstation? // Hufvudstadsbladet. 10.9.2009.
— Var ska du spendera helgen // Hufvudstadsbladet. 14.10.2009.
— År gammalmodigare former impopulårare? // Hufvudstadsbladet. 10.12.2009.

Sana sanasta – ajan sanojen taustaa <URL: http://lato.poutapilvi.fi/p4_kotus/index.phtml?s=478 >

Grönros, Eija-Riitta: Geokåtköily (22.10.2009).
Joki, Leena: Polkuja (10.8.2009).
Klemettinen, Riina: Advertoriaali (15.6.2009).
— Lonkutetaan lonkkarilla! (6.7.2009).
— Palautusjuoma vai palautumisjuoma? (23.2.2009).
— Tifo (8.9.2009).
Vilkamaa-Viitala, Marjatta: Kulkineita ja menopelejä (20.3.2009).
— Mekat ja mallimaat (3.12.2009).
— Tiekartta (16.1.2009).
— Tuntuma (27.4.2009).

Tiesitkö tämän? <URL: <http://www.kotus.fi/index.phtml?s=477>>

Hånninen, Anneli: Harmaasta koirasta joulukoiraan (18.12.2009).
— Kipajalka ja kinttukone (15.6.2009).
— Paastonaika (25.2.2009).
Uusitalo, Helinå: Humala ja viina paikannimissä (26.6.2009).
— Pyhå-paikannimet kansantarinoissa (17.12.2009).

Kotus-blogi – kaikkea kielestä

< URL: <http://www.kotus.fi/index.phtml?s=3207>>

Ainiala, Terhi: Ei pelkkää englantia (14.10.2009).

- Huonojen nimien boikotti (9.12.2009).
 - Jätkällä on saari (11.9.2009).
 - Kadunnimen voima (18.8.2009).
 - Kaupunkiin (23.10.2009).
 - Kotukselle uusi nimi? (18.11.2009).
 - Kuopan tilalle Kauppa (22.12.2009).
 - Lapin Kultaa Lahdesta (16.10.2009).
 - Lehmän nimi (10.7.2009).
 - Lukuhetki Libraryssa (4.6.2009).
 - Miä muutin Hesaan (17.6.2009).
 - Nimeni on Verkkokauppa (9.11.2009).
 - Skimbaajankujalla (3.11.2009).
 - Vanha voi olla uusi (1.7.2009).
- Hamunen, Markus: Hän on minä (31.10.2009).
- Merkitykset eivät sairastu (20.10.2009).
- Heikkinen, Vesa: Avointa tiedettä? (29.9.2009).
- Joulu, yrittäjäys, reippailu (17.9.2009).
 - Kansalaisretoriikkaa Kiven hengessä (10.10.2009).
 - Kerro kelvottomista virkateksteistä! (28.12.2009).
 - Keskusta, avoin kansanliike? (4.10.2009).
 - Kielentutkija maan alla (28.10.2009).
 - Kirja-arvostelu kielenkäytön lajina, tapaus Mann (12.6.2009).
 - Kirjaan, olen virallinen? (14.10.2009).
 - Kohta jysähtää (8.12.2009).
 - Korkki kiinni? (28.6.2009).
 - Kysymys vaatimuksena (26.9.2009).
 - Luukku 4: Maailman luonnollisin asia (4.12.2009).
 - Luukku 6: Se pieni ero (6.12.2009).
 - Luukku 10: Heureka! (10.12.2009).
 - Luukku 21: Ilimoja pitelee (21.12.2009).
 - Laskiko tieteen taso? (30.11.2009).
 - Länsiafrikkalaista voimantuottoa (21.8.2009).
 - Myös tullissa avoimet ovet! (2.10.2009 10.16).
 - Olematon hinta (7.6.2009 23.28).
 - Pipopäät meidän reviirolla? (12.10.2009).
 - Pohjoiskorealaista hampurilais- ja kielitietoisuutta (5.8.2009).
 - Remontti (9.6.2009).
 - Seitti, parvi, supersolmut (6.10.2009).
 - Selväkielen puolesta (16.12.2009).
 - Sika uhkaa (2.9.2009).
 - Suomalaisten kielitietoisuus (16.10.2009).
 - Sääskiä, onko niitä? (16.6.2009).
 - Tietokatkos (27.10.2009).
 - Vai vielä pelisäännöt? (12.8.2009).

Kemppi, Jouni: Maahanmuuttokeskustelua (20.10.2009).

- Mielellään sitä ajattelee kielellään (8.6.2009).
- Miten puu on? (10.6.2009).

- Nuoret osaavat kirjoittaa (12.11.2009).
 - Piikein yhteiskunnalle (7.6.2009).
 - Proosa kuolee pystyyn (28.7.2009).
 - Päiväperhon kriittikiruno (9.10.2009).
 - Runoresepti (14.9.2009).
 - Runoresepti 2 – Aloitetaan A:n päältä (21.10.2009).
 - Runoresepti 3 – Ensimmäiset sanat (26.11.2009).
 - Suomalainen naisistunut väkivalta (26.11.2009).
 - Tuottavuuspuhe (11.9.2009).
- Korhonen, Riitta: Ilahduttavaa kielenkäyttöä! (7.9.2009).
- Liika on liikaa – koulussakin (7.12.2009).
 - Miksi näitä pitää opetella? (4.8.2009).
 - Rupattelua ranskiksilla (8.7.2009).
 - Soppaa ja kriisiä vaaliraha(sana)stossa (5.10.2009).
 - Tunnetta ja asiaa (4.6.2009).
- Lappalainen, Hanna: Kielentutkija salapoliisina (9.10.2009).
- Lätkä lentää ja kansa hurraa (30.11.2009).
 - Mietä metsästämissä (5.6.2009).
 - Miten sujuu small talk? (14.8.2009).
 - Vähemmän itsekritiikkiä (22.6.2009).
- Lounela, Mikko: Tsiigaa, mä bloggaan! (10.7.2009).
- Vähän kielestä (11.7.2009).
- Nuolijärvi, Pirkko: Suomen kielen käyttöä ei voi ulkoistaa (5.6.2009).
- Yhteiskunta kielentutkijan pöydällä (12.10.2009).
- Pyhälähti, Minna: Miksei Kielitoimisto kouluta ilmaiseksi (28.10.2009).
- Voutilainen, Eero: Buddha suomentamassa (29.9.2009).
- Hauskaa ja hämää (7.12.2009).
 - Hauskaa välimerkkipäivää! (24.9.2009).
 - Home, tuli – ja raha (10.11.2009).
 - Höpsö kieli (30.10.2009).
 - Ja nainen vielä! (8.10.2009).
 - Joululahjaksi uusia sanoja! (30.11.2009).
 - Katos perkelettä! (28.7.2009).
 - Kenen näkökulmassa seisot? (9.6.2009).
 - Kielenhuolto ei ole pyhää (4.6.2009).
 - Kirjain ei valetele (23.9.2009).
 - Koukku, sivallus ja hymy kameralle (18.9.2009).
 - Mitä pienistä (26.11.2009).
 - Mutta miksi? (4.8.2009).
 - Pitäisikö Suomen olla yksikielinen maa? (16.10.2009).
 - Pohjanmaasta Pohjois-Suomi? (13.11.2009).
 - Rasittavia nuo muut! (29.10.2009).
 - Rinnasta, yleistä, leimaa (17.6.2009).
 - Sanasota sota-sanasta (17.8.2009).
 - Syökö televisio lapsesi kielen? (22.6.2009).
 - Tarpeetonta kieltä (31.8.2009).
 - Työtön vai vailla työtä? (10.7.2009).
 - Uusia mielenkiintoisia blogeja kielestä! (9.10.2009).
 - Vauva katsoo ja kuuntelee kieltä (28.11.2009).
 - Västäräkistä vähäsen (1.7.2009).